

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnistvu prejemaj:	
celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5.50
na mesec	2.—	na mesec	1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 26.

Izloži vsak dan sveder inženirski modelje in preslikave.

Inzerati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzerati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odziva.

„Narodna tiskarna“ tobošna št. 26.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6.50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2.30		

Vprašanje: glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravištvu (spodaj, dverice levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 26.

Svetovna vojna.

Velikanska bitka med Avstro-Ogrsko in Rusijo v teku. — Zmagovanja naših čet. — Boji na fronti nad 400 km. — Prva pomorska bitka med Angleži in Nemci pri Helgolandu. — Junaški boj male nemške flotile proti velikanski premoči. — Turčija se pripravlja na vojno.

Velika bitka proti Rusiji. — Naše čete zmagovite.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: Velike bitke, ki besne od 26. avgusta, se nadaljujejo. Položaj naših čet je ugoden: vreme je gorko in solčno.

Prva velikanska bitka med Avstrijo in Rusijo.

Specijalni vojni poročevalec graške »Tagespost« piše o velikanski bitki, ki se bje med avstrijsko in rusko vojsko, sledeče:

Od predvčerajšnjega dne, 26. avgusta je odločilna bitka v teku. Fronta bojujočih se armad znaša nad 400 kilometrov in se razprostira med Vislo in Dnjestrom, severno od Lvova. Rusi so pričeli očitno obnemati s prodiranjem v Vzhodno Prusijo z ofenzivo proti Galiciji. Srednje čete Rusov so pričele prodirati proti Brodyju, neka druga proti Zbruzu in neka tretja med Vislo in Bugom. To četo je prehitel naš napad, kar dokazuje tridnevna bitka pri Krasniku. Srednja ruska armada je vrdrila med Ravo-Rusko in med Zloczovom v Galiciji. Naš protinapad je bil tu, kakor med Zbruzom in Tarnopolom silno močan. Pričela se je težka bitka, pri čemer je naše skrajno levo krilo imelo popoln uspeh in sedaj vztrajno napada in prodira. Tudi naše levo krilo srednje armade je doseglo med Zolkiewom in Ravo-Rusko popoln uspeh. Desno krilo se še vedno vztrajno bojuje. Pri veliki fronti bo trajala bitka kakor se domneva, zelo dolgo in bo največja, ki je človeštvo poznalo. Skoraj gotovo je, da bo ta bitka odločilnega pomena za našo vojno proti Rusiji.

Potek velikanske bitke med Avstro-Ogrsko in Rusijo. — Bitka še ni odločena. — Rusi na svojem desnem krilu drugič premagani.

Dunaj, 29. avgusta ob 8. uri 5 minut zvečer. (Kor. urad.) Iz glavnega vojnega tiskovnega stana poročajo uradno: V kolikor se je dalo danes opoldne presoditi, velikanska bojnica naših armad z glavnimi močmi ruske vojske se ni prišlo do odločitve. Nekoliko pregledati se dalo samo uspehi armade generala kavalerije Viktorja Dankla pri Krasniku. V drugi bitki dne 27. avgusta, ki je imela uspeh, da so naše čete v junaškem naskoku zavzele močno utrjene ruske pozicije na vrhovih Niedzwice in Duce, ki so jih zasedle pri Krasniku premagane in nazaj pognane ruske čete in ojačanja, skupaj kakih 10 divizij šestih različnih armadnih zborov. Eden naših armadnih zborov je v tej drugi bitki vnel onega

generala, enega polkovnika, 3 druge štabne častnike in 40 drugih častnikov ter okrog 2000 mož ter vzel sovražniku zopet prav mnogo vojnega materiala.

Bitka nad Vislo in Dnjestrom.

Graška »Tagespost« prinaša v cenzurirani št. 226. sledeče situacijsko poročilo:

Velikanska bitka med Vislo in Dnjestrom, kjer si stojte nasproti milijoni bojevnikov, je v teku. Ta bitka bo najbrže odločilna v boju proti Rusiji, vendar pa se bo le težko v par dneh razvila, ker je pričakovati zelo kompliciranih operacij. Trenotni položaj je ta da Avstriji na levem krilu zmagovito prodirajo, v centru in na desnem krilu pa z vso silo odbija ruski napad. Kori levega krila se pomikajo proti Lublinu za umikajočim se sovražnikom. Levemu krilu sosednji deli avstrijske armade tudi prodirajo; središče naše armade stoji pri Lvovu, desno krilo v okolici Stanisława.

Ne smemo prezreti, da stavi zavrnitev ruske ofenzive v Galiciji na našo armado največje zahteve. V dosedanjih bojih, predvsem v tridnevni bitki pri Krasniku, pa so se naše čete in njihovo vodstvo izkazale, da daleč nadkriljujejo sovražnika. In brez vsega smemo upati, da se bo našim četam kmalu posrečilo, prisiliti Ruse, da izpraznijo Galicijo. Navdušenje v naši armadi, železna vzajemnost vseh, dosmrtni pogum vojakov, ki ga hvalijo vsa poročila, so jamstva, ki jih ni na nasprotni strani, kjer vlada nezadovoljnost in zmešnjava.

Prvi objekt sovražnih operacij je, kakor se vidi, Lvov. Centrum Rusov stoji na črti Rawa Ruska in Zloczow, kjer so zadeli na odpor naše armade, ki je na levem krilu — ravno pri Rawa Ruski in pri Zolkiewu — nazaj pognala sovražnika. Tem prvim uspehom se bodo brezdvomno pridružile še večje zmage, ki bodo sovražnika prisilile, da zapusti avstrijska tla.

Po poročilu posebnega vojnega poročevalca lista »Tagespost« posnamemo:

Na vojnem tiskovnem glavnem stanu oddano dne 28. avgusta ob 1. uri 55 minut popoldne:

V vojni med Vislo in Dnjestrom stoji milijonske armade. Vojno so v tem oddelku uvedli močni ruski kavalerijski vpadi v Vzhodni Galiciji, ki naj krijejo ruski pohod.

Ruske čete pustošijo in požigajo vasi. Naša leva skupina je započela bitko z ostrim, zmagovitim prodiranjem pri Krasniku.

Naša srednja skupina je prodirala v Lvovskem okraju, desna skupina pa čez Stanisławov.

Vojna se razvija torej od levega krila proti desni strani.

Vse naše čete so polne navdušenja in trdno zaupajo v zmago vkljub porajanju neskončnih sovražnih sil in najtrdovalnejšega odpora nasprotnikovega.

Vreme je ugodno; imamo solčne dneve z lahko jutranjo meglo.

Morska bitka pri Helgolandu. — Maloštevne nemške ladje v herojski borbi proti ogromni angleški premoči.

Berolin, 29. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja: Tekom včerajšnjega popoldneva se je pojavilo pri deloma meglenem vremenu več modernih angleških malih križark in dve angleški torpedni flotilji — okrog 40 torpednih rušilcev — v nemškem Severnem morju severozapadno od Helgolanda. Nemške male križarke so junaško udarile proti zapadu in so se pri tem vsled omejenega razgleda zapletle v boj z mnogimi oklopnimi križarkami. Njegovega Veličanstva ladja »Ariadne«, ki so jo iz velike bližine obstreljevale oklopne križarke tipa Lyon in sicer s težko artilerijo, se je potopila po častnem boju. Pretežna večina posadke — najbrže 250 mož — se je mogla rešiti. Tudi torpedovka V 137, ki jo je ljuto obstreljevalo 10 torpednih rušilcev in ena mala križarka in ki se je junaško branila, se je potopila. Padla sta še flotilje in sodelavci. Znatno del posadke je bil rešen. Pogrešamo mali križarki »Köln« in »Mainz«. Obe ti ladji sta se po današnjem poročilu Reuterjevega biroja iz Londona takisto potopili po junaškem boju s silnejšim sovražnikom. Del njihovih posadk — 9 častnikov in 91 mož — so rešile, kakor se zdi, angleške ladje. Po istem angleškem poročilu so zadobile tudi angleške ladje težke poškodbe.

Križarka »Ariadne« je bila zgrajena l. 1900. Deplacma 2650 ton, 8000 konjskih sil in je vozila 22 vozlov. Posadka je štela 269 mož. Križarki »Köln« in »Mainz« sta bili zgrajeni l. 1909. Deplacma 4350, konjskih sil 20.000, hitrost vožnje 25, oziroma 26 vozlov. Na vsaki izmed ladij je bila posadka 379 mož. Iz navedenih podatkov je razvidno, da so potopljene ladje križarke najmanjše vrste, da torej njih izguba ne pomeni dosti.

Bitka pri Krasniku.

O poteku bitke pri Krasniku poroča »Neue Freie Presse«: Iz brzojav je znano, da se je nastop naše armade pričel s prekoračenjem reke San, dotoka Visle. To reko so prekoračili 22. t. m. Na vzhodnem obrežju Visle napredujejo čete so se pomaknile do meje, odkoder so imele štiri poto do Krasnika: prvi čez Rakovko, drugi čez Zaklikov, tretji čez Janov. Četa vzhodno od Visle je vzel pot čez Bilgoraj. Vse štiri čete so se pomikale proti Krasniku, točki, ki leži na poti proti Lublinu. Pohod je moral biti silno težaven, ker je teren gozdnat, močvirnat in ga preprežajo pogosto reke in potoki, tako, da je imela naša armada silno težko napredovanje. — Ruski generalni štab je pač domneval, da bo avstro-ogrška armada si izbrala to pot, pričakoval pa očitno ni, da bo nastopila tu tako številna naša armada. To je bilo presenetljivo, s katerim ruski generalni štab sigurno ni računal. Če se posreči nekaj storiti, česar sovražnik ne ve, potem se mora v tem videti premoč vodstva naše armade, ki ga podpirajo naše požrtvovalne čete. Ruski generalni štab je postavil pri izhodu iz teh močvirnatih pokrajin en kor pri Krasniku. Drugi ruski kor je

stal pri Frampolu, kamor so morale dospeti avstrijske čete, ki so prodirale čez Bilgoraj proti Krasniku. Prvotno je imela naša armada opraviti samo z dvema ruskima zboroma.

Pri srečanju naših čet z ruskimi kori se je vnel takoj boj, pri Krasniku in Frampolu stoječa ruska kora sta bila poražena in sta morala pobegniti. To se je zgodilo 23. avgusta, prvega dne trodnevne bitke. Ko sta bila premagana ta dva kora in sta pobegnili, sta nastopila dva druga ruska kora. Boji so se nadaljevali toliko časa, da je bila cela ruska moč, obstoječa iz štirih ruskih korov, premagana in da se je dosegla, kakor se uradno razglša, naša popolna zmaga. Rusi so bil na celi fronti, obsegajoči kakih sedemdeset kilometrov, poraženi in so se v divjem begu umaknili proti Lublinu.

Po popolnem porazu Rusov, ki so se umaknili proti Lublinu, jih je pričela takoj zasledovati naša kavalarija. Uspeh te bitke je tudi umstveno delo naših voditeljev in generalnega štaba, ker Rusi na tak mogočen napad velikih naših čet niso računali. Del naše armade, ki je prodiral čez Bilgoraj in je napadel ruski kor pri Frampolu, je napadel Ruse v fronti, med tem ko so ostali deli naše armade, ki so prodirale na drugih potih, napadle Ruse na krilu.

Velika nemška zmaga nad Rusi. — Pet ruskih armadnih korov premaganih in v beg zapodenih.

Berolin, 29. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki generalni štab poroča: Naše čete na Pruskem so pod vodstvom generalnega polkovnika pl. Hindenburga premagale po tridnevni bitki v okolici Ortelburga rusko armado, ki je prodrla od Nareva ter obstojala iz petih armadnih korov in treh kavalerijskih divizij, ter jo preganjajo sedaj čez mejo. — Generalni kvar-tirnojmster pl. Stein.

Z avstrijsko-srbskega bojišča.

Ogrski korespondenčni urad v Pešti javlja iz Zemuna: Po zadnjih ljutih bojih, ki so se bili med našo in srbsko artilerijo na Topčideru in pri Banjici, vlada pred Belgradom mir. Po dolgih presledkih pride tu in tam do kakšnega manjšega spopada, kadar naša težka artilerija pred Zemum odgovarja srbski artileriji v Belgradu. Naši donavski monitorji so imeli že opetovano priliko, da bombardirajo belgradske utrdbе, zlasti pred par dnevi, ko so posebno ljuto streljali proti Srbom, ki so napadli neki naš vojaški oddelek, ki je bil na patrulji.

Največjo pozornost posvečamo mostu na Savi, zato naše čete ne dovoljujejo, da bi se Srbi približali mostu in ga razstrelili, kar bi le-ti že zdavna radi storili. Vsako noč osvetljujejo naši reflektorji srbske pozicije. V eni zadnjih noči so Srbi zopet poskusili, da se približajo mostu, a naše čete so jih odbile. Zadnje dni so naši zrakoplovci opetovano razgledali belgradske utrdbе in notranost Srbije. Vrnili so se z važnimi vestmi o pozicijah sovražnih čet. Iz Zemuna opažamo, da v Belgradu ne prižigajo ponoči luči po ulicah. Velike električne svetilke že več dni sploh ne gore. Zdi se, da je električna centrala, ki stoji na bregu Save, pokvarjena, ker je močno trpela vsled bombardiranja. Zatrjuje se, da tudi vodovod v Belgradu ne funkcijonira več.

Turčija se pripravlja.

Carigrad, 29. avgusta. (Kor. urad.) Oficijozno poročilo porte pravi: Zaradi mobilizacije je inozemskim letalnim strojem prepovedano letati nad turškimi pokrajinami. Vojaške straže imajo nalog, da streljajo proti onim, ki se ne ravnaajo po tej prepovedi.

Carigrad, 29. avgusta. (Kor. urad.) Vsled mobilizacije razvija turški rdeči polumesec že nekaj dni sem živahno delovanje. V Štambulu so bile 3 šole preurejene v bolnišnice.

Carigrad, 29. avgusta. (Kor. urad.) V trgovinskem ministrstvu se je ustanovila komisija, ki ima nalogo, da dobi sredstva za aprovizacijo Carigrada in za spravljanje žetve ter za poljedelska dela prihodnje leto. Mestna prokuratura sporoča, da je uvoz cereali prost.

Francosko in angleško vojno brodovje v Sredozemskem morju.

»Pester Lloyd« poroča iz Rima, da so v Italiji neprijetno zadeti, ker se je francosko in angleško sredozemsko brodovje prikazalo v Adriji. Sodi se, da si hoče Angleška pridobiti trajno pozicijo v Adriji. Z ozirom na oddaljenost Malte od Adrije, mora francosko-angleško brodovje, če hoče dlje časa ostati v Adriji, dobiti kraj, na kateri se bo opiralo. Zlasti se vzmernirja Italija, da bi se hoteli Angleži in Francozi ustanoviti v albanski Valoni. Baje je Angleška tudi že sporočila v Rimu, če ji hoče Italija odstopiti za čas vojne kak pristan v Adriji »proti nagradi po sklepu miru«, češ, da Angleška samo iz ozirov na Italijo ne zasede Valone. Italija baje na to vprašanje sploh ni dala odgovora.

V graški »Tagespost« čitamo: Združeno francosko-angleško sredozemsko brodovje se nahaja pod vrhovnim poveljstvom francoskega velikega admirala Boné de Lapeyrière.

Francosko brodovje obstoji: 1. iz admiralske eskadre. Tej pripadajo admiralska ladja »Courbet«, linijska ladja »Jean Bart« in zaščiteni križarki »Jurieu de la Graviere«, »Courbet« in »Jean Bart« sta veliki oklopnici s 23.500 tonami. Zgrajeni ste bili l. 1911. »Jurieu de la Graviere« obsega 5700 ton. 2. I. brodovje. Poveljnik podadmiral Chochprat. To brodovje šteje 6 linijskih ladij »Diderot«, »Vergnand«, »Danton«, »Condorcet«, »Voltaire«, »Mirabaeu«, vse z 18.400 tonami. Zgrajene so bile te oklopnice l. 1909. 3. II. brodovje. Poveljnik podadmiral Le Bris. To brodovje šteje 5 linijskih ladij »Verité«, »Justice«, »Democratie«, »Patrie« in »Republique« s 14.900 tonami. Te ladje so bile zgrajene v letih 1902 do 1907. 4. Nadomestna divizija. Poveljnik podadmiral Guepratte. Ta eskadra šteje 3 linijske ladje »Suffren«, »Bouvet« in »Saint-Louis« s 11.300 do 12.730 tonami. 5. Lahko brodovje šteje 6 oklopnih križark in sicer »Waldeck-Rousseau«, »Ernest Renan«, Jules Michelet«, »Victor Hugo«, »Jules Ferry« in »Leon Gambetta« z 12.600 do 14.100 tonami. Zgrajene so bile te križarke v letih 1901 do 1908. 6. Torpedna flotilja obsega 26 torpednih rušilcev. 7. Podmorski čolni. Ta flotilja obstoji iz 5 divizij. Na čelu 13 podmorskih čolnov je torpedni rušilec kot vodilna ladja. Število torpedovk je neznano. Končno ima francosko brodovje še dve ladji za polaganje min. Vsaki izmed teh ladij je prideljen po en torpedni rušilec.

Angleško brodovje: Poveljnik admiral Sir A. B. Milne, ki je podrejen francoskemu velikemu admiralu I. Eskadra oklopnih. To brodovje šteje 4 oklopne križarke »Inflexible« in »Invincible« z 20.300 tonami, obe zgrajeni l. 1907., »Indomitable« s 17.600 tonami, zgrajena l. 1907., in »Indefatigable« z 19.050 tonami, zgrajena 1909. 2. križarke: »Defence« s 14.800 tonami, zgrajena 1907., »Warrior«, »Black Prince« in »Duke of Edinburgh« s 13.750 tonami, zgrajene l. 1904/1905., štiri zaščiteni križarke »Dublin«, »Chatham«, »Weymouth« in »Gloucester« s 4.900 do 5.000 tonami. Zgrajene so bile v letih 1909 do 1912. 3. Torpedna flotila: 16 torpednih rušilcev, 3 podmorski čolni in okrog 8 torpedovk.

Združeno brodovje torej obsega: 4 velike oklopne s štiridesetimi 30,5 cm topovi, 8 velikih linijskih ladij s štiridesetimi 30,5 cm topovi, 8 manjših linijskih ladij s tridesetimi 30,5 cm topovi, 4 oklopne križarke s šestnajstimi 23,4 cm topovi, 6 oklopnih križark s štiriindvajsetimi 19,4 cm topovi in 4 zaščiteni križarke s 26 topovi kalibra 15,2. Skupaj torej 30 bojnih ladij.

Löwen.

London, 28. avgusta; preko Rima. (Kor. urad.) Komunikacijske urade poročajo: Nemci so zažgali mesto Löwen.

Anglija pomnoži svoje čete v Franciji z Indijci.

London, 28. avgusta. (Reuterjev urad.) V današnji seji zbornice lordov je sporočil lord Kitchener, da je bilo neglede na ojačitve, ki čimprej odidejo iz Angleške, sklenjeno, da se angleška armada v Franciji poveča z dovedenjem čet iz Indije.

Ranjenci.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Danes dopoldne je prišla nadvojvodinja Izabela v spremstvu kneginje Windischgrätz v Splošno bolnišnico ter je obiskala kliniko prof. Hocheneggga, da obišče tam ležeče ranjence. Nadvojvodinja je govorila z vsakim ranjenecem ter ga vprašala kako mu gre.

Turško posojilo.

Carigrad, 29. avgusta. (Kor. urad.) Uradni list priobčuje zakon, ki pooblašča poljedelsko banko, da sme dati državnemu zakladu posojilo 330.000 funtov.

Vojni davek za Lüttich.

Iz Lütticha poročajo preko Holandske: Nemci so naložili mestu Lüttich vojno kontribucijo samo 10 milijonov in provinciji kontribucijo 50 milijonov. Da imajo v rokah jamstvo so zasegli železnice in finančne družbe. Zato ni denarja v prometu in banke so sklenile izdati bone. Iz neke hiše na obrežju des Pecheurs so Belgijci streljali. Hišo so Nemci popolnoma razdejali. Tudi na vseučiliškem trgu se je streljalo, čete so nato zažgale deset hiš.

Švedska na strani trozveze.

Dunaj, 28. avgusta. (Kor. urad.) Vojni poročevalec »Neue freie Presse« poroča: Nekdo, ki je v zadnjih dneh prepotoval celo Švedsko, poroča o vojnem navdušenju, ki vlada tam povsod. Mobilizacija se je izvršila v popolnem redu, dasiravna švedska vojska sedaj že sto let ni imela vojne. Povsod igrajo nemško in avstrijsko himno ter se navdušujejo ob zmagah obeh zaveznikov. Politiki govore o potrebi, poseči v dogodke v protiruskem zmislu. Švedski častniki ob ruski meji kažejo uniforme, ki so jih kupili od ruskih rezervistov takoj po začetku mobilizacije. Ruski vojniki odpirajo nezaupljivo konzerve, ker se nahaja v njih pesek. Ruski vojniki, zlasti pa častniki, pijejo velikanske množine alkohola, ravno tako, kakor v rusko-japonski vojni.

Christiania, 28. avgusta. (Kor. urad.) Večerni listi govorijo o nemških zmagah nad Francozi zelo simpatično. »Morgenblatt« piše: Poročila o zmagah so presenetljiva. Da bo Nemčija zmagala, o tem se ni nikdar dvomilo, da pa bo svojega sovražnika z enim mahom pognala od Belgije do švicarske meje v beg, je historičen dogodek, ki ga nobeden ni pričakoval. Lakonično poročilo o tem dogodku je občudovanja vredno in znamenje moči polne skromnosti. Na poti v Pariz bodo Nemci naleteli komaj še na kak večji odpor, ker so glavno že prestali. Sedaj dobljene zmage so svetovno historičnega pomena in bi gotovo odločile usodo Evrope za dolgo. »Aften Posten« piše: Če tudi še ni mogoče govoriti z gotovostjo o

materijalnem Sedanu Francozke, Angleške in Belgije, se vendar lahko govori o moralnem Sedanu, ker je treba sila mnogo, da se morala pri dvakrat premagani vojski zopet reši.

Angleži na Francoskem odrezani.

Berolin, 29. avgusta. (Kor. urad.) Vojni poročevalec »Berliner Zeitung am Mittag« poroča iz velikega stana k zmagi nad Angleži pri Saint Quentinu: Nova zmaga nad Angleži pri St. Quentinu se je izvršila tako, da so se naše kavalerijske množice vrinile pred angleške vojske, ki so bežale v smeri proti St. Quentinu, in jih zadržavale tako dolgo, da so jih naši armadni voji, ki so jih zasledovali, mogli odločno naskočiti. Njih poraz je popoln. Angleži so sedaj popolnoma odrezani od svojih zvez za seboj in se morejo rešiti samo v kakor pristanišče, v Calais, Haver ali Cherbourg.

Zavzetje trdnjave Namur.

Vojni poročevalec »Berliner Tageblatt« poroča iz nemškega glavnega stana dne 25. avgusta:

Železniški vlaki z municijskimi in provijantnimi kolonami danes že vozijo do Namurja. Iz vseh transportnih vlakov se glasi petje in »Hurra«. Nastop nemških mostov je občudovanja vreden. Če se pozove stotniki, kdo se hoče prostovoljno prijaviti za nevarno patroljo, se vsi oglasijo. Na utrdbi Lancin sem našel samotnega grob ulanca: križ iz za bojnih desk, na križu so visele namernice in prislonjena je bila sulica.

Po vojniški skozi celo mesto smo si ogledali utrdbo Loncin. Sli smo skozi vso razrušeno utrdbu. V kasetmatah se nahaja mnogo vjetih belgijskih četašev. Razrušitev je grozna, zgodovina še ni videla take. Štirivoglati skala iz betona, obsežna kakor velika soba, je zletela v zrak, nato zopet na tla ter pokopala posadko. Še 150 mrtvih leži pod razvalinami. Pod neko štirivoglati skalo se vidi mrtveca brez glave, ki z rokama odtrga skalo. Sedaj odstranjujejo razvaline. Srečal sem berolinske domobranci, ki stražijo in so dobre volje. Belgijci so zapustili mnogo provijanta. Utrdba se je obstrlejevala na 12 kilometrov. Pri nemški artileriji ni noben strel odrekel. Nobenega mrtvega nemškega vojaka se ne vidi več ne na cesti, ne v utrdbah. Sploh je že vse odstranjeno in nanovo zgrajeno. Prva namurska utrdba je bila zavzeta v ponedeljek zjutraj ob 7. uri 20 minut. Ob tridesetih na osem je zaplapolala nemška zastava.

Most čez reko Maas v Namur je razstreljen. Pijonirji so že na delu, da zgrade nov most. Ko so nad nami gremeli topovi iz še nezavzetih utrdb, je pojoč prikorakal pehotni polk, ki je izvršil napad. V Jaembesu, desno od reke Maas, je vse polno nemških čet. Povsod leže v bivakih in stanih. Prebivalci se ne čutijo varne. Ko smo stali na mostu, je bila ravno zavzeta nasproti se nahajajoča citadela. Kavalerija je vkorakala, in nemška zastava je zaplapolala na citadeli.

Kraja Battice in Hervé sta bila popolnoma razrušena ter izenačena s tlom. Od 500 hiš v Hervéju, jih stoji še 19. Povsod leže mrtveci, povsod je čuti smod. Cerkev je kup razvalin. So pa tudi hiše, ki so jih varovali, ker se ni iz njih streljalo. Te imajo napis: »Ne streljati! Dobro mišljenje!« ali »Priznavaš, da ne dobiš nič!« Enaka slika se vidi na vsem potu do Lütticha. Ni se vse brez razlike razdejal. Med popolnoma razstreljenimi vrstami hiš se vidijo hiše, ki so jih previdno pustili stati, s cvečnimi vrtovi in igrajočimi se otroci, ki so se včeraj ponoči zopet vrnili. Belgijska cesta je na vsakih 39 metrov raztrgana in so zgrajene bariade. Iz razstreljenih hiš prihaja iz kleti močan smrad po trohobu. Večkrat nismo mogli obstati.

Od kar so nemški vojniki v deželi, se dela in gradi. Čestokrat sede domobranci skupaj z belgijskimi rodbinami pred vrati vaških hiš, kakor da bi tam vladal mir. Odgovornost za vse grozovitosti nosijo oni, ki so organizirali oborožitev belgijskih vaščanov ter jim dali orožje in municijo. Belgijski oficirji so se borili junaško in s pogumom obupa.

V vseh vseh dviga prebivalstvo instinktivno roke ali pa pozdravlja, če se pride mimo. Iz vseh sestvih se vidijo celo okoši. Hiše prehajajo plapolajo bele zastave, rute in brisače. Dežela je kakor izumrla. — Belgijske živine niso odgnali, marveč se mirno pase. Na nekaterih posestvih se vidijo celo kokoši. Hiše premožnejših ljudi so vse prazne in zaklenjene. Razpoloženje prebivalstva ni več tako tužno. Pravijo, da je storila Belgija veliko napako, ker je nastopila proti močni Nemčiji.

Od vodilne vojaške strani izvem o vzrokih povsod zmagovitega po-

ročja v Belgiji in na Francoskem. Vzroki so prvič hitri izvršitev nemških operacij, drugič okoliščina, da Francozi niso napravili Belgijcem držali dane besede. Belgijci so pač mislili, da Nemci ne morejo priti pred 12. mobilizacijskim dnem v Lüttich. Tako se je zgodilo, da so bili v Lüttichu, ključu v Belgijo in Francijo, Belgijci popolnoma neopremljeni, kakor se vidi iz stanja oborožitve, ki sem ga sam videl. V zadnjih dneh so prišli, kakor pripovedujejo prebivalci, Francozi v Namur, toda bilo je prepozno. Zdaj so že povsod v Belgiji poljske kuhinje in depoji živine in nemške markacije cest. Organizacija je čudovita.

Italija, Nemčija in Avstro-Ogrska in Švica.

London, 28. avgusta. (Kor. urad.) Reuterjev urad piše: Švicarski poslanik sporoča po naročilu svoje vlade angleški vladi, da so poročila gotovih inozemskih listov, da bi obstajala med Nemčijo, Avstro-Ogrsko in Švico pogodba, naperjena proti Italiji, popolnoma neutemeljena.

Angleži priznavajo svoj poraz.

Preko Holandskega poročajo iz Londona: V zbornici poslancev je ministrski predsednik Asquit izjavil: General French poroča, da se je že sporočeno umik angleške armade v nove pozicije izvršilo docela uspešno, vendar pa ne brez znatnih izgub. Angleška armada je bila v veliki stiski, a se je vključ temu ubranila Nemcev. Ni želeli, da bi se v tem trenutku več povedalo, razen to, da je razpoloženje angleških čet izborni. General French ceni angleške izgube na nekoliko više, kakor 2000 mož.

V Parizu se boje.

Kakor poroča »Wiener Allgemeine Zeitung« iz Pariza, se v Louvru silno boje Zeppelinovih zrakovplovov. Iz zgornjih nadstropij so prenesli vse stvari, zlasti slike, ki so jih spravili v železnih zabojih v kletih. Zgornji prostori se spreminjajo v bolnico in bodo plapolale nad Louvrom zastave Rdečega križa.

»Lokalanzeiger« poroča preko Stockholma iz Pariza, da so nastala nesoglasja med vojnim ministrom in generalisimom francoske armade, Joffrejem, in da bodo najbrže Joffreja nadomestili z generalom Amadéjem. Razpoloženje v Parizu je zelo slabo. Mnogi se pripravljajo na beg iz mesta, ker se boje, da bodo Nemci zopet zasedli Pariz.

Cesar Viljem bivšemu avstro-ogrskemu poslaniku v Berlinu.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Cesar je poslal grofu Szegényu-Marichu povodom njegovega slovesa kot avstro-ogrski poslanik v Berlinu sledečo brzojavko: V trenutku Vašega odstopanja iz Berlina hočem Vam, ljubi grof, še enkrat ponoviti, da bom ohranil Vašemu zvestemu delovanju, posvečenemu gojitvi vedno ožjih prijateljskih stikov med Nemčijo in Avstro-Ogrsko, vedno hvaležen spomin. Bog bodi z Vami in z Vašimi. Viljem imperator, rev.

700 Francozov v Švici ustreljenih?

V Monakovu izhajajoči »Bayerischer Kurier« javlja, da je 700 Francozov poskusilo siloma priti čez švicarsko mejo, da bi nemški armadi skočili v hrbet, švicarski vojniki pa da so vse Francoze ustrelili.

Pri mestnem magistratu oddani milodari za zapuščene rodbine v vojsko vpoklicanih vojakov: Tvrda Vidic & Ko. 50 K; Ravnikar Franc, c. kr. poštar, 5 K; Franchetti Engelbert, brivski mojster, 10 K; Fürst Mavro, tovarnar, 10 K; pogrebno in podporno društvo poštnih uslužbenec 10 K; Rudolph Anton, mesto venca na krsto umrlega svaka Filipa Vrtovca, 10 K.

O slabostih Angleške.

»Kölnische Zeitung« piše: Dostikrat slišimo v teh dneh nazor, da je najbolje sredstvo, dati angleškemu stricu lekcijo s tem, da se v njegovih kolonijah vzbudi vstaja in fantasične duše sodijo, da je angleško gospodstvo na Irskem na tako slabih nogah, da je tudi tam revolucija samo vprašanje časa. Zlasti se opozarja na vedne nemire na Irskem, ki bi se dali izkoristiti in razpihati v velik plamen. V tem oziru vlada med evropskim prebivalstvom mnogo iluzij. Angleško gospodstvo v drugih državah sloni na čisto drugačni podlagi, kakor nemško ali francosko. Trdne organizacije in bolestne centralizacije ne pozna; sploh je to angleškemu duhu tuje. Angleži skušajo v kolonijah združiti prebivalstvo na skupne

interese in to se jim skoro vedno posređi. Irski je slučaj sui generis. Proti interesom te dežele so Angleži — izvemši zadnje dobo — grešili na brutalen način. A prav, ker so se tega zavedali, je imela vlada na Irskem vedno mnogo volja in silno policijo in bi lahko zadušila vsako ustajo. Vrh tega so sedaj interesi irskih nacionalcev in londonske liberalne vlade tako ozko zvezani, da Irski vladi ne bodo delali težav. Seveda, če bi bila Angleška v vojni premagana, bi se marsikaj spremenilo. Angleška je bolj, kakor druge države, vezana, naravni svoj ugled, posebno v svojih neevropskih deželah. Zdaj ji pač ni treba misliti na obrambo svojih belgijskih kolonij, a če bi ondotno prebivalstvo spoznalo, da Angleška svojega gospodstva ne more več braniti, bi bil položaj silno nevaren. Najslabše politično stališče ima Angleška vsekakor v Egiptu. Ni mogoče verjeti, da bi dežela, ki je od početka svoje zgodovine revoltirala proti vsem svojim gospodarjem, proti Perzijcem, Grkom, Rimljanom in Turkom ostala mirna v tej svetovni vojni, posebno če bi Angleško zadel kak poraz. Vrh tega je Egipt v veliki meri udeležen pri tisti premembi, ki se je zgodila v celem mohamedanskem svetu v zadnjih 30 letih. Ta mohamedanski svet, ki ima svoje središče v Carigradu, ne skriva svojih simpatij za Nemčijo in Avstrijo. Angleška, ki ima sto milijonov mohamedanskih podanikov — samo v Indiji 60 milijonov — je največja mohamedanska moč na svetu. A ne zna zavzeti proti mohamedanskemu svetu primernega stališča. Druga slaba pozicija Anglije je v Ameriki. Angleška se boji za Kanado in si pusti od Združenih držav vse dopasti, samo da ne pride do konflikta. Tretja težava za Anglijo je dobavljenje živil. Angleži so vajeni luksurijsnejšega življenja kakor drugi narodi in bodo veliko težje prenesli vsako pomanjkanje, zlasti ker je ogromno mnogo ljudi brez dela.

Boj za Charleroi. — Umikanje Francozov. — Mesto v plamenih.

Milanski listi poročajo, da se je v Belgiji ob Sambrli bitka. Združeni angleško - francoski voji so se postavili ob črti Charleroi - Mons-Tournai. V soboto, dne 22. avgusta so padli prvi streli iz topov, ki so uvedli bitko. Tudi angleška artilerija je sodelovala. Za mesto Charleroi so se grozno borili. Petkrat so Francozi zavzeli mesto ter je zopet izgubili. Končno so Nemci mesto zažgali. Močne nemške čete so napadle francosko - angleško pozicijo. Zavezniki so se morali umakniti čez francosko mejo.

Revolucija v Odesi.

Nemški listi poročajo, da bombardira ruska oklopna križarka »Pantelejon« mesto Odeso, v katerem se je revolucionarjem posrečilo dobiti oblast v roke. Cel teden trajajoči krvavi polični boji so prinesli revoluciji zmago, odločitev je povzročilo vojaštvo samo, ki je ubilo oficirje in se pridružilo revoluciji. Policijski načelnik, orožniški načelnik in policijski komisar so bili pri naskoku na jetnišnico ubiti. V vseh javnih poslopih, s katerih vihrajo rdeče zastave, delajo revolucijski odbori. Bombardement je zlasti obrnjen zoper poslopja in vojašnice, kjer se nahaja revolucijsko vojaštvo. — Tako nemški listi. Uradoma ta vest ni potrjena.

Pripovedovanja Francozov.

Vojni poročevalec lista »Kölnische Zeitung« v Frankfurtu ob Meni poroča: Imel sem priliko govoriti v vjetimi Francozi, ki so jih Nemci zajeli na zahodnem bojišču. Izrazili so se, da je premoč Nemcev v boju tako velika, da ne verujejo več na kako francosko zmago. Učinki streljanja nemškega topničarstva, o katerem se sploh nič ne vidi, so nepopisni. Neki vojak se je izrazil, da je ravno tako, kakor če priteče modra voda iz gozda; ravnotako je bila francoska pehota, ki je prišla iz svojih zakritih pozicij, pokošena od nemškega topničarstva. Skoraj istotako učinkuje infanterija. Siva poljska uniforma skriva Nemce še v času, ko bi moral ogenj pušk imeti najhujše učinke. Najbolj se boje Francozi Bavarcev, ki se kakor levi zaženo v sovražne vrste.

Poziv nove francoske vlade na francoski narod.

Pariz, 29. avgusta, čez Rim. (Kor. urad.) Danes se je vršil v palači Elysee pod predsedstvom predsednika Poincaréja ministrski svet, ki je odobril poziv nove vlade na prebivalstvo. Besedilo poziva je sledeče: Francozi! Vlada je zavzela svoj boj-

ni prostor. Država ve, da more računati na pazljivost in energijo vlade in da velja vse njeno mišljenje državi. Vlada ve, da more računati na državo. Njeni sinovi prelivajo svojo kri za domovino in za svobodo ob strani junaških armad Anglije in Belgije. Ne da bi trepetali, prenašajo najgrozovitejši vihar železa in ognja, ki je kdaj besnel čez kak narod. Vsi ostanejo pokonci. Slava živim in slava mrtvim. Ljudje padajo, toda narod ostane. Končna zmaga je zajamčena. Gotovo je, da se začne velik, toda ne odločen boj. Kakršnikoli bo izid, vojna se bo nadaljevala. Francija ni lahek plen, kakor si to domišlja nestrpni sovražnik. Francozi! Dolžnost je tragična, toda enostavna: nazaj pognati vdirajočega, ga preganjati, oprostiti naša tla njegove navzočnosti in svobodo njegovih okov, vztrajati do skrajnosti, vztrajati, če treba, do konca, dvigniti našega duha in naše srce nad nevarnost, ostati gospodar naše usode. Med tem časom korakajo naši zavezniki, Rusi, z odločnimi koraki proti glavnemu mestu Nemčije, ki ga je začel navdajati strah ter povzročajo četam, ki se umikajo, mnogo porazov. Mi bomo zahtevali od dežele vse žrtve, vse pomožne sile, ki jih more dati v ljudih in močeh. Bodimo vsled tega trdno odločeni! Nacionalno življenje, podpirano od finančnih in administrativnih odredb, ne bo prekinjeno. Imejmo zaupanje v sami sebe in pozabimo vse, kar se ne tiče domovine. Pogled proti meji! Mi imamo sredstva in voljo in zmaga bo naša!

Angleži v Belgiji.

V angleškem parlamentu je ministrski predsednik Asquit rekel dne 26. t. m.: General French je poročal, da je bila javljena umaknitev angleških čet v nove pozicije uspešna, četudi ne brez izgub. Angleška armada je bila v veliki stiski, pa se je znala Nemcev ubraniti. Ni na času povedati kaj več, kakor Frenchovo naznanilo, da je duh angleške armade izvrsten. French ceni angleške izgube na nekaj več kakor 2000 mož.

Angleška tolažba za Belgijo.

V angleški poslanski zbornici je ministrski predsednik Asquit predlagal posebno addresso na kralja Jurja. Ta addressa vsebuje tudi prošnjo, naj se izrazijo belgijskemu kralju čustva simpatij in občudovanja, s katerimi angleški parlament spremlja junaški odpor begijske armade in belgijskega naroda proti invaziji na belgijsko ozemlje. Istočasno se naj belgijskemu kralju sporoči, da je Anglija trdno odločena na vse načine podpirati stremljenje Belgije, da zaščiti in ohrani svojo neodvisnost.

Potopljena sovražna križarka.

Iz Berlina poročajo: »Evening Post« v Novem Jorku javlja, da se je pri otokih Bahama zapletla neka nemška križarka v boj s štirimi angleškimi in francoskimi križarkami. Ena izmed sovražnih križark se je potopila.

Bahama otoki so v Srednji Ameriki, severno od otoka Kube.

Zrakoplov »Schütte-Lanz«.

Zrakoplov »Schütte-Lanz«, ki je pred par dnevi preletel rusko bojišče in srečno dospel v glavno taborišče avstrijske armade, je bil zgrajen v Mannheimu. Prvi zrakoplov tega tipa je konstruiral leta 1909. profesor na tehnični visoki šoli v Danzigu, dr. Schütte. Za izgotovitev tega zrakoplova mu je dal veleindustrialec dr. Karel Lanz na razpolago pet milijonov mark. Ko je bil zrakoplov dograjen, ga je prevzela nemška vojna uprava. Dobil je ime »Schütte-Lanz I.«. Prvi zrakoplov te vrste se je ponesrečil pri Schneidemühlu. Takoj nato so pričeli z zgradbo nove zračne ladje enakega tipa. Ta ladja je zrakoplov »Schütte-Lanz II.«, ki je preletel rusko bojišče. Zrakoplov ima pet gondol in štiri motorje z 800 do 1000 konjskih sil. Oblika njegova je podobna smotki.

Iz Kjelc.

Iz Kjelc poročajo z dne 24. t. m.: Od 22. t. m. izhaja tu nov list pod imenom »Ojczyzna« (»Domovina«), ki prinaša oklic najvišjega vojnega poveljstva in poljskega kluba na Poljake v Rusiji, kakor tudi oklice poljskih strelcev na ruskem Poljskem. V prvi številki tega lista so bili tudi natančni opisi dogodkov v Kjelcih v času od 12. do 15. avgusta. 12. t. m. so ruske čete in oblasti zapustile Kjelce, kmalu nato so dospeli poljski strelci in so zasedli kolodvor. Istega dne proti večeru je prišlo do boja med strelci in ruskimi vojniki, ki so se nahajali še v bližini Kjelc, pri čemer

sta padla dva ruska častnika in štirje možje. Kjelski župan, Selinski, je bil v tem boju ustreljen. 13. t. m. so se umaknili strelci v Jendrzejow, kjer so bile že avstrijske čete. Kjelse so pod obstreljevanjem Rusov hudo trpele, več oseb je bilo ranjenih in se je mestu naložil vojni davek v višini 105.000 rubljev. Mestnega predstojnika in načelnika požarne brambe so vzeli Rusi kot vjetnike seboj. Ruski vojaki so pred odhodom oropali trgovine. 15. t. m. so bili Rusi pri Kjelskih premagani in so zasedle mesto avstrijske čete.

Izpred Lütticha.

Iz Berolina poročajo: Meklenburški fízilirski polk št. 90 v Rostocku je imel pri napadu na Lüttich težke izgube. Zlasti mnogo so jih pogrešali. Kakor se je sedaj dognalo, je bila večina pogrešanih vjeta in so jih po padcu Lütticha osvobodili ter so se ti vrnili k svojim polkom. Med vjetniki je bil tudi zastavonoša prvega bataljona. Višji godbeni mojster Nitzschke 90. fízilirskega polka je pisal svoji rodbini iz Belgije: »Ravnokar so dospeli v taborišče stotnik Sodenstern, poročnik Janson, poročnik von Weltzien in več sto vojakov, ki so jih bili Belgijci vjeli. Tudi zastava in zastavonoša sta se vrnili, a zastava je brez droga. Zastavonoša je v skrajni sili odstranil zastavo od droga, ter si jo ovil okoli telesa, drog pa je zakopal. Veselje, da so se vjetniki vrnili, je v taborišču veliko. Rešili so se, ko je trdnjava padla.«

Vjeti poveljnik Lütticha.

Iz Madgeburga poročajo: General Léman, bivši poveljnik Lütticha, je dospel v nedeljo popoldne ob 5. uri z vlakom iz Kolina v Madgeburg. V njegovem spremstvu je tudi njegov adjutant, a brez sablje, med tem, ko ima general sam sabljo, ki mu jo je vrnil zmagovalci Lütticha, pl. Emmich. Na kolodvoru ga je sprejel neki polkovnik in več drugih nemških častnikov, nakar so ga peljali skozi špalir nemških vojakov pri stranskem izhodu iz kolodvora.

Odlikovani častniki in vojaki.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalnega stana poročajo uradno:

S svojim izrednim junaštvom so se odlikovali ti-le častniki:

Emil vitez Ziegler, podmaršal, poveljnik 2. konjeniške armadne divizije, Blaž Gyarmata, generalmajor, poveljnik 62. pehotne brigade, Ladislav pl. Jony, polkovnik, poveljnik kr. ogr. domobranske konjeniške brigade, Robert Kudziński, stotnik domobr. peh. polka št. 19., Karel pl. Gebauer, stotnik izven službe, etap. poveljnik, Rihard Stesius, nadporočnik ulanskega polka št. 7., Karel Havlik, orož. nadporočnik, Aleksander vitez Winizki, poročnik domobr. ulansk. polka št. 1. Kot zrakoplovci, oziroma opazovalci so se odlikovali med drugimi:

Oskar Rosman, stotnik v generalštabnem koru, nadalje nadporočnik Iv. Mandl, Maks Maicher, oba trd. art. polk št. 4.; Edward Fritsch, artij. polk št. 12., Ferdinand vitez Cavallar, peh. polk št. 90., Jos. Bendik, artij. polk št. 11., Karel Banfried, peh. polk št. 87., Henrik Kostuba, peh. polk št. 73., Rudolf Holeka, peh. polk št. 10. in Kamilo Perini, artij. polk št. 8. — Za hrabro nastopanje pred sovražnikom je bilo odlikovanih več vojakov izmed moštva s srebrno medaljo za hrabrost I., oziroma II. razreda.

Nemški cesar in cesarica.

Nassau, 29. avgusta. (Kor. urad.) Nemška cesarska dvojica se je večeraj popoldne sestala v kopališču Nassau, da se pozdravita v tej usodopolni uri. Srečanje se je izvršilo na gradu barona pl. Stein, kjer sta se cesar in cesarica mudila več ur sama. Nato sta cesar in cesarica nagovorila sočutno vsakega posameznega ranjenca, ki se nahajajo sedaj v kopališču Nassau. Cesarica je obiskala pred svojim povratkom v Homburg tudi zdravilišče in kot rezervno bolnišnico opremljeni samostan Henrijete Terezije, ter je kazala za vsakega vojaka globoko sočutje.

Luitpold bavarski.

Monakovo, 29. avgusta. (Kor. urad.) Prestolonaslednik Ruprecht je povodom smrti sina Luitpolda poslal kralju Ludviku brzojavko, ki se konča z besedami: Dolžnost je sedaj delati, ne žalovati.

Generalni kvartirni mojster plom. Steina.

V zadnjih dnevih se sliši pogostoma ime generalnega kvartirnega mojstra pl. Steina, ki razglašajo po vsebini tako bogata sicer pa malobesedna poročila o uspehih nemške armade. Stein je rojen l. 1854. v Wedderstadu na Saksoskem in je postal l. 1875. poročnik. L. 1888. je prišel k generalnemu štabu, l. 1901. zapovednik topničarskega polka, l. 1905. polkovnik v generalnem štabu in leta 1910. general in kvartirni mojster.

General Jankovič vjet?

V Oseku v Slavoniji izhajajoča vladna »Drau« poroča, da je dobila iz Šabca izveren dopis, da je avstrijska armada vjela predsednika »Narodne obrane« generala Jankoviča. Postopa se z njim tako, kakor z vsakim vojnim vjetnikom.

Za Rdeči križ.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Kraljica mati Marija Kristina španska je izročila avstrijski družbi Rdečega križa znesek 15.000 kron.

Antarktična ekspedicija.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Kakor poroča neka lokalna korespondenca, je bila pod vodstvom raziskovalca dr. Königa stoječa avstrijska antarktična ekspedicija vsled izbruha vojne za nekaj časa odložena.

Za zmago našega orožja.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Po inicijativi članov cesarske hiše se je vršila danes dopoldne v cerkvi sv. Štefana služba božja za zmago našega orožja. Ko so dospeli člani cesarske hiše skozi gosto množico pred velikanska vrata cerkve jih je množica navdušeno sprejela. Službe božje so se udeležili tudi soproga zunanjega ministra Berchtolda, mnogo dam visokega plemstva, župan dr. Weisskirchner in mestni in občinski svetniki.

Požar v Solunu.

Iz Soluna poročajo z dne 20. t. m., da je izbruhnil ponoči požar v vojaški garaži ki je uničil večje del garaže. Pet vojaških avtomobilov je zgorelo, 15 tovornih avtomobilov je bilo več ali manj poškodovanih, poleg tega je zgorelo več zalog bencina. Požar je nastal vsled neprevidnosti, vendar se govori, da je bil ogenj podtaknjen. V neposredni bližini vojaške garaže stoji srbski konzulat, ki je bil rešen le vsled okolnosti, da je bil veter ugoden. Škodo cenijo na več nego četrt milijona frankov.

Žetev v Bosni.

Iz Sarajeva se poroča: Deželna vlada konstatira, da je žetev kar najbolje izpadla. Uspeh pri žetu je jako dober, pri koruzi naravnost sijajen.

Knez albanski se namerava vrniti.

Rim, 29. avgusta. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča iz Valone od večeraj: Vest, da se knez Viljem Wied odpravlja iz Drača, se potrjuje. K težkočam materialnega značaja so prišle še finančne težkoče.

Car.

Iz Londona poročajo, da se bo po poročilu Daily Telegrapha podal ruski car tekem enega tedna k svoji armadi.

VIII. seznam nemških izgub.

Iz Berolina poročajo: Skupno število vseh v 8. seznamu izgub kot mrtvi, ranjeni in izgubljeni označenih častnikov in moštva znaša 841. Od teh je 14 častnikov in 114 mož mrtvih, 22 častnikov in 505 mož ranjenih, 186 mož pa pogrešajo.

Dnevne vesti.

— Poziv posestnikom konj. Vojaška uprava bo v kratkem potrebovala večje število dvovprežnih konj, voz in konjskih oprem z vozniški vred. Lastniki konj se tedaj pozivljajo, da čimprej naznanijo mestnemu vojaškemu uradu, koliko konj, voz in konjskih oprem bi za slučaj potrebe lahko prodali vojaški oblasti.

— Nagrade za berila vojaške vsebine. Od c. kr. ministrstva za deželno brambo v sporazumu s c. kr. ministrstvom za bogocastje in uk razpisani natečaj za nagrade, da se dobe dobra berila za otroke v starosti od 10—14 let, se je z ozirom na nastale izvanredne razmere začasno

preložil. Novi rok za vložitev rokopišov, kakor tudi čas priznanja nagrad se sivočasno razglasi.

— Trst dobi moko iz Italije. Tržaški italijanski državni poslanec dr. Pitacco je bil v Rimu in je prosil italijansko vlado, naj dovoli izvoz živil iz Italije v Trst. Vlada je njegovi prošnji deloma ugodila.

Nakup moke na Ogrskem. Stajerska namestnika razglašajo, Interesenti se opozarjajo na to, da po možnosti ne naročajo žita in moke iz Ogrskega v komitatih Zala in Somagy, ker je sedaj izvoz iz teh komitatov otežkočen.

Iz politične službe na Sp. Stajerskem. Brežiški glavar Valter grof Attems je poklican v Gradec; vodstvo brežišk. okr. glavarstva je prevzel okr. komisar dr. V. Neuwirth. K marib. okr. glavarstvu je prestavljen okr. komisar dr. Krammer iz Gradca.

Iz Celja. (Udanostna izjava okoliškega občinskega zastopa.) V svoji zadnji seji je storil okoliški občinski zastop na predlog svetovalca dr. A. Božiča soglasno sledeči sklep: Občinski odbor Celjske okolice se pridružuje častitkam in izjavam neomejene udanosti in zvestobe, ki so jih storile vse dežele in vsi narodi širne avstro-ogrške monarhije ob priliki 84. rojstnega dne Njegovega Veličanstva presvitelega cesarja Franca Jožefa I. Obenem izražamo iskreno željo, da nam Bog ohrani presvitelega cesarja še dolgo zdravega in čilega v blagor njegovim narodom in smo trdno prepričani, da izide naša domovina iz težkih bojev s svojimi sovražniki zmagovita in okrepljena.

Iz Celja. (Darovi za »Rdeči križ«.) Pola gospodične Helene Levstik — Celjska okolica: Legat 2 kroni; Hanič 2 K; Rudolf 10 K; Gutvald 2 K; Wilhelm 2 K; Fais 2 K; Schenk 2 K; Petriček 5 K; Šah 3 K; Levstik 5 K; Volovšek 5 K; Weiss 2 kroni; Rupnik 2 K; Radaj 2 K; Sokoll 2 K; Turba 2 K; M. Kranjc 2 K; Poderžaj 2 K; List 2 K; Kosi 2 K; Jezernik Ter. 20 K; Fr. Kranjc 5 K; Arm. Gradišnik 5 K; Sembak 2 K; Repenšek Pepca 2 K; Levstik Vera 5 K; Stöger 10 K; Selak 2 K; po 1 K: Wutt, Perc, Watter, Zaverl, Lun, Vihar, Canjko, Radej, Jerin, Radič, Ulrich, Kralj, Mastnak, Stejskal, Golob, Porzer, Cimprich, Kolšek, Kranjc, Rom, Glaser, Stante.

Iz Celja. (Imenik porotnikov za četrto zasedanje celjskega porotnega sodišča.) Kot glavni porotniki so bili izžrebani gospodje: Franc Goričar, tovarniški poslovodja v Šoštanj; Jožef Presker, trgovec in posestnik v Zrečah; Franc Šparovic, posestnik v Brezju; Franc Korun, trgovec in posestnik v Št. Petru v S. d.; Florijan Gajšek, trgovec v Loki; Anton Stante, posestnik v Ličenci; Franc Pozne, župan v Oplotnici; dr. Ljudevit Stiker, odvetnik v Brežicah; Konrad Kurnik, pek v Vitanju; Ivan Meke, trgovec pri Sv. Lenartu; Miloš Jarnovič, trgovec v Damljah; dr. R. Zirngast, odv. v Kozjem; Iv. Laurič, trgovec na Vranskem; Franc Lang, nadgostdar v Brežicah; Andrej Frece, trg. na Bizelskem; Franc Hasenbichl, mizar v Oplotnici; Ivan Petrak, pos. v Št. Petru v S. d.; Ivan Pungeršek, trgovec v Slovenjgradcu; Ivan Lešnik, pos. v Polžah; Jože Podgoršek, posestnik pri Novi cerkvi; Jurij Zaveršnik, posestnik v Št. Jurju ob Tab.; Matija Benčan, hran. tajnik v Celju; Konrad Elsbacher, trgovec na Laškem; dr. Fritz Zangger, odv. v Celju; Anton Löschnig, trgovec v Brežicah; dr. Ivan Zabukovšek, odvetnik v Šmarju pri Jelšah; Henrik Klabučar, klepar v Brežicah; Franc Zličar, pos. taj. v Št. Jurju ob J. ž.; Jožef Bantan, gost. v Brnci; dr. Jožef Vrečko, odv. v Celju; Ivan Čretnik, župan v Selah; Viktor Lun, pos. v Lisci; Jožef Klinger, trg. v Slovenjgradcu; Ivan Nachberger, posestnik v Ložnici; dr. Fr. Mayer, odv. v Šoštanju. Kot nadomestni porotniki so bili izžrebani gg.: Anton Maloprou, hišni posestnik v Celju; Jožef Lenko, veleposestnik v Št. Petru v Sav. dol.; Janez Jicha, kavarinar; Avgust Kolarič, kovač; Jožef Vrešak, solicator; Ferd. Staudinger, trgovec; Adolf Klarer, tapetar; Iv. Ravnikar, trgovec; vsi v Celju in A. Čepel iz Šmarjete.

Drobne novice iz Stajerskega. Stajerski dež. odbor je odstavil ravnatelja štaj. deželnih železnice Hugona Lista na njegovo prošnjo od te službe. — Iz Maribora. Stavbni podjetnik Fr. Špes je bil obsojen radi krize na dva meseca strogega zapor. — Od Sv. Jurja ob Ščavnici. Kmetu, Alojziju Vambergerju v Okoslavcih je zgorelo gospodarsko poslopje s krmo in zrnjem. Mož je pri vojakih. Zažgal je domači otrok. — Toča je napravila v Zdojah in Sromljah po vinogradih precej škodo.

Prememba firme. Dosedanji naslov firme »Angleško skladišče oblek« je premenjen v naslov »Ljubljansko skladišče oblek O. Bernatovič«.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Triperesna deteljica bi se lahko imenovali Valentin Piščak, pekovski pomočnik iz Koprivnice; Stojan Ivanovič iz Belgrada, baje po poklicu mešetar in France Hrovat iz Oseka, hotelski sluga. Vsi so bili že večkrat kaznovani in so nevarni tatovi. V zadnjih letih se je zgodilo na Kranjskem in Primorskem, zlasti na raznih sejnih in v vlakih več drznih tatvin, katerih povzročitelji so bili gotovo prej navedeni obdolženci, čeravno ni za to zadostnih dokazov. Za svoje operacije so izumili nov trik, ki se je vedno dobro obnesel. Prodajalcu živine se je pridružil na vsiljiv način eden od obdolžencev, ga motil z raznimi pogovori drugi, ki je šel pred njima, spustil na tla svojo listnico, ki jo je njegov tovariš pobral in vtaknil v žep. Kmalu nato se je obrnil prvi lopov ter vprašal ona dva, ki sta šla za njim, ali sta našla kako listnico. Medtem ko se je spremljevalec neopaženo odstranil, je ta prodajalca pripravil do tega, da mu je pokazal svojo denarnico. Tat se je z listnico obrnil v stran, pobral v naglici iz nje denar in mu vrnil prazno listnico, češ, da ni prava. Nato jo je hitro odkuril. Ubogi kmetič je navadno prepozno opazil, da je okraden. Na ta način sta bila okradena Jožef Škerlj dne 12. septembra 1913 na sejmu v Št. Petru, in Janez Zalar dne 3. decembra 1913 na sejmu v Ljubljani. Prvemu je bilo ukradenih 220 K, drugemu 370 K. Škerlj se je iz žalosti ker je izgubil toliko denarja, obesil. Dne 4. maja 1914 so prišli trije tički na semenj v Kranj. Pripehali so se z enim in istim vlakom. Ko so pa opazili, da jih neki ljubljanski policijski agent zasleduje, so vsi trije izginili iz Kranja. V Ljubljani so se dostikrat dalj časa mudili ter nočili v raznih gostilnah, a vselej pod drugim imenom. Obdolženci trdovratno taje vsako krivdo. A Janez Zalar je Piščaku v obraz povedal, da je on tisti, ki mu je denar vzel. Sodišče je obsodilo Piščaka na dve leti težke ječe, Jovanoviča na tri mesece zapor in na iztiranje iz avstro-ogrski dežel. Hrovata pa je oprostil. Proti razsodbi glede zadnjih dveh je državni pravdnik prijavil ničnostno pritožbo.

Razne stvari.

* Nepošten dobavitelj ovsa. Korespondenčni urad je razglasil, da je bil v Pilgramu aretirani trgovec Adolf Moravec, dobavitelj ovsa za armado. Mož je dajal oves, med katerim je bilo mnogo smeti. Zaprl so mu trgovino, zaplenili zalogo in ga izročili sodišču.

* Aristokratičen menih — vojni vjetnik. Grof Franc Czernin, ki je kot pater Wolfgang menih benediktinskega reda in živi navadno v znanem samostanu Emaus pri Pragi, je bil na povratku iz Španske v Marzili aretovan in je sedaj vojni vjetnik v trdnjavi Chatecau d' If. Ta trdnjava igra veliko vlogo v romanu »Grof Monte Kristo«, ki ga je spisal Aleksander Dumas starejši.

* Čudovit dobitnik. Neki ameriški večkratni milijonar je pred kratkem umrl v Brooklynu in je zapustil sledeči testament: »Imam okrog 70 parov hlač. Želim, da se te hlače po moji smrti prodajo na javni dražbi in da se izkupiček izroči ubogim moje domovne občine. Želim pa tudi, da vsak kupec kupi le en par hlač. Dediči so vestno izpolnili zadnjo željo umrlega. Par dni po razprodaji je neki kupec natančneje pregledal kupljene hlače in našel v podlagi vštih deset bankovcev po sto dolarjev, to je 5000 K. Kmalu se je ta vest raznesla med kupci in vsak izmed 70 kupcev je na istem mestu našel vštito omenjeno svoto. Tako je čudoviti dobitnik koristil onim 70 kupcem njegovih hlač. To poroča »Progresso Italo-Americano«.

* Nabiralci srebra. Nagnenje, nabirati kovinat denar, je na Danskem menda jako razširjeno. Ker je le malo zlatih novcev v prometu, se morajo taki »nabiralci« zadovoljiti z nabiranjem srebrnega denarja. Neki kodanjski list pripoveduje sledečo zanimivo prigodbo: V neko gostilno je prišel neki gospod, znan v družbi kot nabiratelj srebrnega kovanega denarja. Popil je čašo pive in hotel plačati z desetkronskim bankovcem. Ker je zagotavljal, da nima nikakega drugega denarja, je izginil natakaz z bankovcem in se kmalu nato vrnil z zmenjenimi bankovcem, a samo z — bakrenimi novci. S temi si je moral nabasati »nabiralec« vse žepe, nakar je hitro spremljan od pristranskega

smeha ostalih gostov, pobegnil iz gostilne.

* Resni časi za narednika. Pred kratkim je izšla neka knjiga »1870/71 Spomini in opazovanja«. V njej pripoveduje profesor dr. Fritsch zanimivo in kratkočasno zgodbo. Pisatelj se je udeležil te vojne kot prostovoljec in je bil pridržen četremu turinškemu pehotnemu polku kot zdravnik. Ko se je sklenil mir in se je vsak polk vrnil v svojo garnizijo, se je pisatelj poslovil od svojih tovarišev. Predvsem mu je prirasel k srcu neki narednik osme stotnije, ki je bil izboren star vojak. Ko se je hotel od njega posloviti, ga je dobil ravno pri ekserciranju. Narednik se je ravno jezil na svoje vojake: »Vi pač še mislite, da boste tu nadaljevali svoje postopanje kakor v vojni! — Menda sploh ne veste več, zakaj ste tu! Lepi časi vojne so sedaj končani. Sedaj se prično zopet resni časi.«

* Zadnji De Foe. Žalosten zgled za dejstvo, da celo še tako znamenito ime ne more obvarovati človeka pred največjo revščino, poročajo londonski listi. Pravnuk Daniela Foeja, znamenitega avtorja »Robinsona Crusoeja« je dospel na najnižjo stopnjo človeške bede. Direktni potomec enega najpopularnejših pesnikov in pisateljev svetovne literature je poskusil svojo srečo v vseh poklicih, a vse zastopil. Sedaj je berač, ki prosi v najzaketnejših ulicah Londona mimoidoče za milodare. Če bi mu vsak bralec »Robinsona Crusoeja« daroval le 10 vinarjev, bi bil potomec pisatelja bogat mož. Vseka-ko pa je čudno, da angleški listi poročajo o bedi tega nosilca velikega imena, da pa mu nihče ne pomaga. Dežela ima vendar svoje obveznosti napram imetnikom imen, na katere je lahko in po vsej pravici ponosna.

* Prve lokomotive ni izumil Jurij Stephenson. Zasluza tega genialnega izumitelja je bila ta, da je izpopolnil že prej konstruirane lokomotive. Prvo vozilo, pri katerem so uporabljali paro kot gonilno moč, je bilo že leta 1770. delo Francoza Cugnota, za čegar poskus se je sicer javnost precej zanimala, vendar pa ni prodr. Leta 1799, je dal v sevrni Ameriki patentirati Olivick Evans lokomotivo, ki jo je leta 1801. dokončal ter v Filadelfiji skušal. Skoro obenem je delal Anglež Trevithik na lokomotivi in pozneje je dal skupaj z Andrejem Vivianjem patentirati parni stroj z visokim tlakom in obliki voza, s katerim se je vozil tudi po londonskih cestah. Ta stroj je imenoval Trevithik dovtipno »Catch me, who cau« (vjami me, če me moreš). Vsi ti modeli pa niso bili uporabljivi v praksi tako, kakor »The Rocket«, prva lokomotiva Stephensonova, ki je leta 1829. dobila v konkurenci za hitrost prvo nagrado.

* Natrij proti vročinski kapi. Skoraj vsakdo pozna staro domače sredstvo natron bicarbonicum, ki dobro služi pri motenju prebave in apetita. Novo bo skoro vsakemu, da to sredstvo tudi dobro učinkuje proti vročinski kapi. Pri zadnjih slučajih težke vročinske kapi, na primer v Berolinu in pri lovcih iz Marburga, so se z uspehom rabile natronske tablete. Na njihov uspeh je opozoril na podlagi svojih izkušenj bavarski stotnik Storch v »Militär - Wochenblattu«. On je uporabljal natronske tablete pri svoji stotnji. Kadar je napravil s svojo stotnijo večje vaje, je vzel s seboj 1000 natronskih tablet. Kadar se je pri kom pojavila slabost, je dobil tableto in tako se je pripetilo, da ni od njegove stotnije nihče izstopil zaradi utrujenosti, ali da bi koga zadela vročinska kap, kar se je pri drugih stotnjah pojavilo dan na dan. Zaradi tega učinka zasluži to sredstvo največjo pozornost v vojaških krogih, zlasti ker je to sredstvo jako lahko jemati s seboj.

* Bombni atentati na italijanske vlake. Iz Neapolja poročajo: Kakor znano, so bili v Južni Italiji zadnje dni izvršeni bombni atentati na razne vlake. Prvi tak napad je bil izvršen na vlak v bližini Poggiorealeja. Atentatorji so vrgli bombo proti sredini vlaka. Vlakovodja je vlak takoj ustavil in so dognali, da je bomba demolirala skoraj popolnoma oddelek prvega razreda. Ko so prihiteli uslužbenci na pomoč, so se že skušali iz razrušenega voza oprostiti lahko ranjeni. V notranjosti so ležali težko ranjeni še neki gospod, neka dama in en častnik. V celem je bilo ranjenih osem oseb, po večini sami častniki. Policijske oblasti domnevajo, da so atentat izvršili odpuščeni železničarji. — Drugi poskušeni atentat so še pravčasno opazili v zalogi premoga v Poggiorealeju. Delavec Poncio je našel v cunjo zavito steklenico, pri kateri je gorela nitilna vrvi, ki jo je za delavec takoj pogasil. — Na progi Neapolj-Potenza so atentatorji vrgli 20. t. m. pri postaji Balvano dinamitno bombo proti oddeku prvega razreda. Potniki so bili več ali manj težko ranjeni. Tudi tu niso

mogli izslediti atentatorjev. Pri Caserti so našli v nekem vlakcu skrito bombo. — V bližini San Giovanni a Teduccio so vrgli atentatorji proti vlakcu tudi bombo. Tu so aretirali nekoga moža in neko ženo, ki sta se nahajala v bližini proge.

* **Umetnine iz pariškega Louvra.** V pariškem Louvru že tri tedne pripravljajo iz strahu pred Zeppelinoviimi zrakoplovi vse potrebno, da obvarujejo umetnine. Dali so jih v železne zabojnike. »Milonsko Venero« in »Jocondo« so zaprli v jeklene šrambe. Grško dvorano z mojstrskimi deli Phidiasa so popolnoma obložili z vrečami s peskom. Zgornje etaže Louva so izpraznili ter izpremenili v lazaret, s katerega plapolata zastava Rdečega križa. Mnogo slik iz palače Luxembourg so prenesli v stari seminar.

* **Veseli se je svoje usmrtnice.** Letos meseca marca je bil v Haiti obsojen zamer Thompson, ki mu je bil dokazan dvojen umor. Ker je bil Thompson zelo močan so imeli vsi respekt pred njim. Da bi v zadnjem hipu ne izvršil kakšne nasilnosti, mu je straža pripovedovala, da so ga priporočili pomiloščenju in da bo tudi pomiloščen. Da bi se pa prebivalstvo ne razburilo, bodo do zadnjega hipa z njim tako ravnali, kakor da ga bodo usmrtili. Thompson je to verjel in je od tega hipa tako veselo govoril o svoji usmrtnici, kakor da bi se pripravljaval na svatbo. Jedel in pil je z najboljšim tekom, veselo prepeval ter pravil stražnikom in vojakom razne dovtype. Ko so ga končno privlekli na dvorišče, je rekel krvniku: »Morda pa vendar ne bo res?« Krvnik se je pa le nasmehnil ter rekel: »Bodite miren in stopite bližje, v hipu bo končana komedija.« In ko je zločinec pristopil k njemu, mu je ta z največjo naglico vrvel okoli vrata. Thompson je le slabo vskliknil in že je viselo njegovo truplo na vesalih.

* **Luksemburško so hoteli kupiti.** Po francosko-nemški vojni leta 1871. se je zgodil zelo čuden slučaj, da so namreč Francozi hoteli kupiti veliko vojvodino Luksemburško. In kar je bilo pri tem najlepše, je bilo to, da so jo hoteli kupiti za — Nemčijo. Zgodilo se je to na sledeči način: Za Francoze se je tedaj pogajal z Bismarckom za mir znani francoski državnik Jules Favre. Ko je pa slišal, da zahtevajo Nemci, da jim Francija odstopi dve svoji deželi, Elzaško in Lotarinško, je odgovoril francoski državnik samo z eno besedo: »Nesprejemljivo!« ter se ni hotel več pogajati. To vlogo je potem prevzel Thiers. Tudi ta ni bil za to, vendar se je postavil Bismarck druge ponudbe. Ena teh ponudb je bila, da Francozi zvišajo vojno odškodnino. Tudi je hotel porušiti trdnjavo Metz, samo če ostane pri Franciji. Ko niti tega ni hotel Bismarck sprejeti, je nastopil Thiers s čudnim načrtom: če že hočejo Nemci na vsak način dobiti novo ozemlje, naj ga dobe, toda zadovolje naj se z veliko vojvodino Luksemburško. »Toda vsaj ta vendar ni vaša!« je vzkliknil Bismarck. »Mi jo pa hočemo nalašč za vas kupiti.« In v resnici so se Francozi začeli pogajati z luksemburškim vladarjem. Toda v Berlinu niso sprejeli te ponudbe, vendar česar Francozi niso kupili Luksemburškega.

Darila „Rdečemu križu“.

Deželno in gospejno pomočno društvo »Rdečega križa« za Kranjsko. Zbirka za »Rdeči križ«, gospe Bogomile dr. Šusteršičeve, soproga deželnega glavarja 2689 K 70 v, (in sicer: Matilda Majdič, Kranj 100 K; Franc Hiersche, župnik, Radeče 3 krone; Hranilnica in posojilnica v Trnovem 50 K; Simon Zupan, župnik 20 K; Rudolf grof Margheri, Stari grad 100 K; Josip Plantaric, župnik, Dobrova (članarina) 4 K; Hranilnica in posojilnica v St. Gotthardu 5 K; Ivan Lavrenčič, kanonik v Kamniku 10 K; Anton Belec, župan, St. Vid nad Ljubljano 20 K; Vzajemno in podporno društvo v Ljubljani 300 K; Hranilnica in posojilnica na Mirni 10 K; Jos. Potokar, župnik, Tržič 5 K; Hranilnica in posojilnica v Ribnici 50 K; dr. Jožef Červeny, okr. zdravnik v Cerknici 10 K; Hranilnica in posojilnica v Blokah 20 K; Hranilnica in posojilnica v Hrenovicah 20 K; Hranilnica in posojilnica v Kropi 3 K; dr. Evgen Lampe, dež. odbornik v Ljubljani 20 K; Franc Drobnič, župan in dež. poslanec, Nova vas 5 K; Franc Hönigman, dekan na Vrhniki 5 K; Juraj Šterk, veletržec na Vinici 50 K; Valentin Zabret, župnik v St. Vidu nad Ljubljano 10 K; Karol Škulj, dež. poslanec, nabral v Dolenji vasi pri Ribnici 170 K; Hranilnica in posojilnica St. Vid nad Ljubljano 10 K; Posojilnica Sv. Križ pri Kostanjevici 10 kron; Jos. vitez Pogačnik, dež. poslanec, Podnart 40 K; dr. Josip Mantuani, ravnatelj dež. muzeja v Ljub-

ljani 20 K; Hranilnica in posojilnica St. Lambert 30 K; Peter Hauptmann, župnik v pokoju, Stari trg pri Ložu 30 K; Hranilnica in posojilnica v Lešah pri Tržiču 5 K; dr. Jos. Benedik, okr. zdravnik na Bledu 20 K; Obrtna kreditna zadruga v Ljubljani 10 K; Hranilnica in posojilnica v Žužemberku 50 K; Hranilnica in posojilnica v Tomišlju 10 K; dr. Viktor Gregorič, okrajni zdravnik v Ilirski Bistrici 10 K; Karol Treven, trgovec v Idriji 10 K; Posojilnica v Žužemberku 100 K; Hranilnica in posojilnica na Rovi 5 K; Hranilnica in posojilnica v Boštanju 20 K; Hranilnica in posojilnica v Zg. Tuhinju 5 K; Simon Žužek, župnik v Vodicah 25 K; Fran Dovgan, prošt v Metliki 4 K; Marijeta Vilfan, Ježica 20 K; Albert Kette, posestnik, Bled 30 K; dr. Julij Dereani, Kamnik 10 K; Spar- und Darlehenskassenverein in Gottschee 25 kron; Spar- u. Darlehenskassenverein in Altlag 25 K; Hranilnica in posojilnica v Dobu 10 K; Hranilnica in posojilnica v Dolu 10 K; Hranilnica in posojilnica v Smledniku 10 K; Franc Ksav. Goli v Idriji 20 K; Ljudska posojilnica v Gor. Logatcu 5 K; Ivan Ogrin, nabral v občini Rudnik 174 K 40 v; župnija Brezovica po župnem uradu 200 K; Omizje v kavarni Pikel v Sp. Šiški 1 K 20 v; Pavel Velkavrh v Ljubljani 10 K; Županstvo St. Vid nad Ljubljano, nabralo 455 K 10 v; Dekliška Marijina družba v St. Vidu pri Zatičini nabrala 250 K; Zbirka gospe Terezije Peganove 205 K 81 v (in sicer: Marija Zakrajšek, kuharica 2 K; Francelj, predprodajalec na trgu 5 K; Zoržka Pegan 1 K; Avguštin Zlobec, župnik 10 K; gospica Andlovic, tobakna tovarna 57 K 81 v; Mencinger, trgovec 100 K; Ferdinand Gruška, trgovec 20 K; Ivan Kregar, pasar 10 K; Alojzij Biber, carinski nadzornik v p. darilo 6 K in članarina za 1914 4 K; A. Gjud, članarina za 1914 10 K; Maks Lehmann, nadoficijant članarina 1914 4 K; gospe Elsa König, članarina za 1914, 4 K; Josipina baronica baillou (po gospe pl. Cronovi) 100 K; Zbirka ge. Mejačeve, soproge dež. sodn. svetnika v Ribnici, za »Rdeči križ« 506 K 20 v, in za zaoštalost v vojno poklicanih 50 K; (darovali so za »Rdeči križ«: Posojilnica v Ribnici 100 K; Rodbina dr. Schiffner, okrož. zdravnik 30 K; rodbina Štihtar - Schiffner 10 K; Rudesh Olga, graščakova soproga 40 K; J. Šutej, tovarnar 20 K; Rizzoli Alojzij, zasebnik 3 K; Göderer Karolina, gostilničarka in posestnica 2 K; Kobler Ernst, c. kr. davčni upravitelj 10 K; Brodnik Francka, kuharica 1 K; Krašovec Ana, učiteljica 2 K; neimenovan 1 K; Podboj Andrej, mesar itd. 20 K; Podboj Ana, prejšnjega soproga 10 K; Burgar Anton, c. kr. profesor 5 K; Mlakar Ivan, stražmojster 1 K; Marija Adamič, natakarica 1 K; Winkler Terezija, posestnica 1 krono; Logar Frida, zasebnica 10 K; dr. Mrhar Amalija prof. soproga 10 kron; Križman France, mesar 3 K; Rambovšek Marcello, lesni trgovec 1 K; Lovšin Frančiška, posestnica 50 v; Tomšič Poldi, učiteljica 1 K; Jožica Klun, stud. med. 1 K; Oberstar Jože, posestnik 5 K; Arko Tončka, c. kr. poštarica v p. 10 P; Arko Helena, zasebnica 2 K; Lovšin Ivan, trgovec in posestnik 2 K; Pauser Klementina, zasebnica 10 K; Peterlin Vida, soproga trg. in posestnica 5 K; Arko Ivana, soproga inštalaterja 2 K; Picek Franja, trgovka in posestnica 20 K; Arko Anton, hotelir 4 K; Ursella Josip, zidarski mojster 1 K; Lovšin Ivan ml., kavarnar in posestnik 2 K; Šbrigaj Franjo, c. kr. oficijal 2 K; Prepeluh Albin, c. kr. kancist 2 K; Marija Klun, gost. in posestnica 1 K; Marija Blahma, voditeljica dekl. šole 2 K; Vidali Tona, kuharica 2 K; Kresnik Kata, soproga sod. sluge 1 K; dr. Adolf Lenart, c. kr. sodnik 6 K; Adamič Bernard, posestnik 2 K; Češarek Reza, posestnica 1 K; Pakiž Mara, c. kr. poštarica 5 K; Verdij J., c. kr. poštar 2 K; Janez, posestnik 1 K; Debeljak Mara, posestnica 1 K; L. E. Tschinkel, tovarnar 5 K; Klun Jakob, posestnik in gostilničar 4 K; Hönigman Janez, posestnik 1 K; Pakiž Angela, posestnica 2 K; Debelak Marija, poštarica 2 K; Adamič Anton, davčni kontrolor 1 K; Kaiser Ana, učiteljica v p. 3 krone; Zotler Kati, zasebnica 3 K; Bertonec Mimi, soproga živinozdravnika 2 K; Oblak Jože, lekarniški praktikant 1 K; Rodbina Anžik, lekarnar 10 K; Tomšič Milan, nadučitelj 5 K; Erhovnik Antonija, notarjeva vdova 5 K; Permoschitz J., načelnik 1 K; Šmalec Matevž, vrvar in posestnik 1 K; Bartoli Ignac, gostilničar in posestnik 2 K; J. Ilc, vladni svetnik 5 K; J. Vrtel, geometer 5 K; Urška Prijatelj, kuharica 2 kroni 50 v; Brodnik Mica, hišna 2 krone 50 v; J. Čatež, davčni ekskutor 1 K; Rodbina Mejač, c. kr. sod. svetnik 10 K; dr. Franjo Kalan, c. kr. sodnik 1 K; Juvanc Avgust-

brivec 1 K; Lovšin Franca, perica 50 v; Rizzoli Pavla, zasebnica 2 K; Pišer Emilija oskrb. soproga 5 K; Debelak Angela, soproga trgovca in posestnika 20 K; Šutej Julija, tovarnarjeva soproga 10 K; Cenetova Nana, hišna 10 K; Mimi Pakiž, zasebnica 2 K; Truden Matej, posestnik 4 K 20 v; (Za rodbine: Posojilnica v Ribnici 50 K). (Vrhu tega so darovali: Divjak Josip, 6 rjuh, 6 vajšen; ga. Zalar, soproga lesnega trgovca 2 rjuhi, Fran Tekavc 3 rjuhe in 3 vajšne; tvrdka J. Klun 4 rjuhe; Helena Arko 3 vajšne). Nabiralna pola št. X. 360 K 90 v; Gospa županja dr. Tavčar, po ge. dr. Zarnikovi; (in sicer: dr. Ivan Tavčar 100 K; dr. Fran Hubad 2 K; »Narodna tiskarna« v Ljubljani 100 K; dr. Milutin Zarnik, kot član zase in za soprogo 10 K; Fran Govekar, mag. kom. kot član 4 K; Janko Bleiweis vitez Trsteniški, magistratni svetnik, kot član 5 K; Ivan Lavtar 5 K; Evgen Lah 10 K; Alojzij Tavčar 10 K; dr. Ivan Lah 1 K; Adolf Ribnikar 5 K; dr. Berce 2 K; Trdina 5 K; Verovšek 5 K; Boltavzar 3 K; Speil 3 K; Bajtova 2 K; Železnikarjeva 2 K; P. Skale 4 K; Zupančič 1 K 90 v; Vrhovec 2 K; Boltar 2 K; Šebenik 5 K; dr. Vrančič Vlado 5 K; neimenovan 3 K; Breskvar 1 K; Albin Semen 2 K; A. Švigelj 1 K; inženir Prelovšek 5 K; Hafner 2 K; Kunova 1 K; Ivan Volc 5 K; Svetlič Rob. 3 K; Jožica Mathjan 1 K; C. M. Koch 5 K; Mačkoveš 1 K; Bajželj Belič 1 K; Gusti Bajželj 1 K; Fran Golob 5 K; dr. Krajec 10 K; inženir V. Zupanc 5 K; Poženel 2 K; Barle 3 K; Duffé kot član 5 K; Tereza Ebenspanger 5 K.

Deželno in gospejno pomočno društvo Rdečega križa za Kranjsko.

A. Kastelic 50 v, nečtiljivo 2 K. L. W. Mar 2 K, M. Rakovec 5 K, neimenovan 1 K, A. Spenko 1 K, M. Babnik 1 K, Napoleon 2 K, dr. Černe 2 K, A. Badai 2 K, L. Danina 2 K, Mikun 2 K, Martinji 1 K, Godina 1 K, Pik 1 K, Genšavin 1 K, Grotz 1 K, Stanolčat 1 K, Kovač 1 K, Jaminat 1 K, nečtiljivo 1 K, Jonke 5 K, Braun 1 K, Možina 1 K, Dollinger 1 K, Fr. Ločnik 10 K, Fr. Avčin 1 K, Jos. Potočnik 1 K, Simončič 1 K, Bavdek 1 K, Haisil 2 K, R. Oroszy 2 K, Pogačnik 1 K, Gabrovk 1 K, neimenovan 40 v, Miklavčič 40 v, Rupnik 50 v, Skala 3 K, nečtiljivo 2 K, Hrašovec 2 K, Perdan 10 K, za jezuitski samostan (g. prior Kunstelj) 1 K, Peter Krusch 10 K, Ničman 5 K, L. Rozman 50 v, M. Planinc 1 K, C. Žagar 1 K, B. Mele 50 v, M. Mele 50 v, Cencič 2 K, M. Achitsch 1 K, nečtiljivo 2 K, M. Chmeliz 2 K, L. Saulus 2 K, Muškon 20 v, Maršol 1 K, Dobovšek 20 v, Starin 1 K, Mahovec 30 v, Kunc 20 v, M. Mehle 2 K, Iv. Mehle 2 K, Ruš 30 v, Jerin 40 v, Wölfling 5 K, Burger 1 K, Jungwirth 4 K, Nemeze 1 K, J. Stariha 4 K, prof. Bartel 3 K, P. Tepež 1 K, M. Jeruc 1 K, Z. Batis 1 krono, Pebevnick 2 K, O. Zahradniček 3 K, Jappel 2 K, K. Krisper 2 K, Jaklin 2 K, K. Kostka 1 K, Danelo 1 krono, Bergmann 1 K, Ziern 1 K, nečtiljivo 1 K, Herpathu 1 K, J. Seidl 1 K, nečtiljivo 1 K, A. Hurnik 2 K, L. Venko 2 K, Marol 40 v, Mastatschnig 2 K, A. Milavec 1 K, Zimmermann 3 krone, Lavrič 2 K, P. Henrik Ludaž 2 K, Fr. pl. Pillach 2 K, nečtiljivo 60 vin, Kolenc 1 K, Kos 2 K, Blevel 3 K, Gispann 1 K, Ing. Blemul 50 v, Kalan 2 K, K. Freyer 6 K, Czechak 1 K, P. Schemen 2 K, M. Götzl 1 K, M. Kopriwa 2 K, Al. Baina 1 K, Kramaršič 1 K, Hanuš 3 K, K. Katz 5 K, Ocepek 60 v, Perruzzi 2 K, Fabian 10 K, M. Jerina 3 K, A. Schweitzer 2 K, L. Furlan 20 v, Papst 80 v, M. prof. Auerperg 5 K, Pavšek 2 K, Kocijančič 1 K, A. Mehle 5 K, Amalija Predovč 10 K, Fran Zajc 10 K, neimenovan 2 K, Osterc 60 v, Szeveri 1 K, neimenovan 2 K, M. Kastelic 1 K, Gregorec 50 v, Ahlin 1 K, Bizili 1 K, Ham 1 K, Leben 1 K, Novak 1 K, Zupančič 60 vin, Predovč 60 v, Ocvirk 2 K, Dolinšar 2 K, Rode 20 v, W. Janez 1 K, Makovec 60 v, M. Jesih 1 K, A. Lavtizar 1 K, M. Drele 5 K, Kalan 2 K, Ema Noll 5 K, Nora Hazmann 2 K, Wächtsch 2 K, Pirz 5 K, Lindič Fr. Dobnik, nečtiljivo, J. Bayer in K. Bartel 6 K 60 v, M. Stimec 1 K, skupaj 312 kron.

Alfonz baron Wurzbach 4000 K avstr. majeve rente, Maks Jerman 500 K, trgovec Cantoni 10 K, Blanka Nemeč, trgovka, 5 K, Matilda Goff 20 K, gdčna. Andlovce za rodbine zaostalih 10 K 53 v, župnik G. Vilman v Ljubnu, zbirko 40 K in sicer: G. Vilman, župnik, Rozalija Vidic, Josipina Markošek (članarina za leto 1914. a 4 K); Ivan Vidic, trgovec, Ivana Žumer, Pepelova rodbina, J. in A. Skorčič a 2 K, Fr. Maržun, Katarina Pezdich, Suzana Langus, Alojzija Postrel, Marija Vidic, Ana Rožman, Marija Fajfar, Marija Brejc, Rozalija Hkavc a 1 K, Roza Tavčar, Marija Mokrel, skupaj 11 K, neimenovan 9

kron), Franja Trtnik, posestnica, 10 kron, Damijan Koželj, St. Rupert, od otroške predstave 10 K, Josip Borštnik v Gornjem gradu, zbirko 32 K 40 v, in sicer so darovali: Josip Borštnik 10 K, Fr. Seme 3 K, Anton Borštnik 5 K, Ivan Bregar 3 K, Fran Samec 5 K, Josip Zupanc 3 K, Marija Koman 1 K 40 v, Fran Magovac 2 K 40 vinarjev).

Nabiralna pola gdčen. Zamida in Sajovic: Nečtiljivo 3 K, nečtiljivo 5 K, N. N. 40 v, Miskallry 3 K in vnuči 2 K, Marija Pökl 2 K, N. N. 10 v, nečtiljivo 1 K, Ivana Brenčič 1 K, Anton Zorž 5 K, Pogačnik 1 K, Topolano, 1 K, Uršič 2 K, Ivanc 20 v, Cefun 2 K, N. N. 20 v, nečtiljivo 40 v, N. N. 60 v, N. N. 50 v, N. N. 1 K, N. N. 40 v, N. N. 2 K, A. v. H. 2 K, Rupolj 2 K, N. N. 10 v, N. N. 2 K, Marija Grošelj 10 kron, N. N. 2 K, V. Škerl 40 v, N. N. 20 vin, N. N. 20 v, nečtiljivo 2 K, Ivana Kušlan 10 K, N. N. 30 v, Ivana Kasteln 1 K, nečtiljivo 3 K, N. N. 40 vin, Stefan Klunz 5 K, N. N. 1 K 60 v, Fil. Petrin 10 K, N. N. 40 v, Pristav 1 K, Rade 1 K, Franjo Zajec 1 K, nečtiljivo 2 K, 04 v, F. Černe 1 K, Ivo Jurkovič 1 K, N. N. 1 K 20 v, Feistmantel Doka 10 K, nečtiljivo 5 K, Viktor Kregar, učitelj, 2 K, nečtiljivo 2 K, J. Jurda 2 K, N. N. 40 v, M. Martinec 1 K 20 v, nečtiljivo 1 K, T. Martinšek 5 K, nečtiljivo 10 K, nečtiljivo 3 K, nečtiljivo 2 K, Schusterschitz 2 K, nečtiljivo 2 K, nečtiljivo 2 K, nečtiljivo 2 K, nečtiljivo 2 K, nečtiljivo 2 K, nečtiljivo 2 K, nečtiljivo 1 K.

Brzobjavna poročila.

Prva pomorska bitka pri Helgolandu.

Berlin, 29. avgusta. (Kor. urad.) Kakor se sporoča v strokovnih krogih o pomorski bitki pri Helgolandu so stale nemške majhne bojne ladje naenkrat nepričakovano velikanski premoči sovražnika nasproti ter so skušale v junaškem boju vse, da store sovražniku kolikor mogoče škode. Vsed meglenega vremena najbrže Helgoland s svojimi topovi ni mogel seči v boj. Kolikor je doslej znano, je število mrtvih in ranjenih relativno majhno. Pri Angležih, ki so se umaknili proti zahodu, so se mogle konstatirati razne poškodbe.

Grška se pripravlja na mobilizacijo.

Carigrad, 29. avgusta. (Kor. urad.) Grški generalni konzulat je nabil naredbo grškega vojnega ministrstva, vsled katere se morajo vsi rezervisti in črnovojniki v slučaju mobilizacije oglašiti pri svojih četah.

Grozovitost Srbov.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojne tiskovnega stana se uradno poroča: Iz poročil armadnega vrhovnega poveljstva došla poročila o srbskih grozovitostih je treba omeniti sledeče podrobnosti: 1. Srbi streljajo na sanitetno osobe, na pomožne postaje, transporte ranjencev; neko pomožno postajo so obstreljevali s tremi dežarjami, potem so jo napadli in vzeli mezza s pripravami. 2. Pri Cerovicu so našli nekaj dni poprej padle častnike popolnoma oropane. 3. Čete so pobrale mnogo magacinov patron, v katerih stoje kroglice obriježne v tulcih, tedaj učinkujejo kakor dum-dum. 4. Južno od Sabca so našli truplo nekoga infanterista, kateremu sta manjkala nos in levo uho. 5. V več slučajih so obležali srbski četaši kakor mrtvi ali ranjeni ter so potem obmetavali bližajoče se avstrijske vojake z bombami. 6. V nekem skrivališču južno od Sabca so našli nekoga častnika brez kože na glavi in dva infanterista tako zdela, da tega ni mogoče opisati.

Löwen.

Berlin, 29. avgusta. (Kor. urad.) »Vossische Zeitung« poroča o napadu v Löwenu sledeče: V ponedeljek je bilo mesto popolnoma mirno. Meščani in vojaki so se med seboj najbolj razumeli. V torek popoldne so vojaki v Antverpnu izvršili izpad in vse nemško vojaštvo je zapustilo Löwen v smeri proti Antverpnu. Ko je druga etapa armadnega zbora zapuščala mestni trg v Löwenu, so pričeli iz vseh oken streljati na vojake. Takoj je bilo pet častnikov ranjenih. Istotako so streljali prebivalci na voake, ki so se nahajali na drugih cestah Löwena. Posebno vojaki, ki so mirno sedeli pred kavarnami, so hudo trpeli. Nato se je vnela strašna bitka na cestah, ki je trajala do srede popoldne. Tudi vlaki, ki so dospeli v Löwen, so prebivalci obstreljevali. Celo duhovniki so se udeležili boja. Dva duhovnika, ki sta razdeljevala patrone, sta bila na mestu ustreljena. S streljanjem se je zaneil požar v bencinski zalogi, odkoder se je požar razširil po bližnji okolici. Tudi v drugih delih mesta je izbruhnil požar. V sredo popoldne je največji del mesta in tudi predmestje gorelo. Domneva se, da je ta pripravljeni napad v zvezi z izpadi iz Antverpna.

Javna dela.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Jutrsna »Wiener Zeitung« bo poročala: Dne 26. t. m. je bila odpravljena v ministrstvu za javna dela pod predsedstvom ministra Trnke interministerijalna konferenca, ki se je bavila pred vsem z določitvijo temeljev, ki jih je bilo pri oddaji in izvršitvi del za silo upoštevati, pri čemer je bilo seveda najširše upoštevati sedanje izredne gospodarske razmere.

700 hiš v Odrinu zgorelo.

Carigrad, 29. avgusta. (Kor. ur.) Iz neznanega vzroka je izbruhnil tu požar, ki je vpepelil kakih 700 hiš.

Enver paša.

Carigrad, 29. avgusta. (Kor. ur.) Vojni minister Enver paša, ki je že par dni zaradi bolezni moral ostati v sobi, bo jutri zopet prišel s svojim uradovanjem.

Japonci.

Iz Carigrada se poroča, da je prejela »Agence Italienne« iz Londona obvestilo, da sta prva in druga japonska eskadra, ki sta odpluli na odprto morje, pod poveljstvom admiralov Bova.

Bagdadska železnica.

Berlin, 29. avgusta. (Kor. urad.) Delna proga Bagdadske železnice iz Šumikena v Istabulat je bila včeraj predana javnemu prometu.

Konklave.

Rim, 29. avgusta. (Kor. urad.) V Sikstinski kapeli se je služil danes drugi svečani rekviem za papeža Pija X. z običajnimi ceremonijami. Svečanosti se je udeležilo 46 kardinalov. »Giornale d'Italia« poroča: Na desni strani dvorišča sv. Damasa v višini tretjega nadstropja je v bližini kvartirja garde pritrjen zvonec, ki daje dan na dan med konklavom znamenje za skrušitj in sicer ob 9. ¹/₄ na 10. in pol 10. dopoldne in ob 5. ¹/₄ na 6. in pol 6. popoldne.

V kolonijah.

Iz Pariza poroča amsterdamski list »Handelsblad«: Aficijalno se poroča, da bosta angleško in francosko brodogradnja preskrbela prevoz angleških čet v afrikanke kolonije. Iz tega poročila ni razvidno, če je transport kolonialnih četa namenjen za sovravnosti proti Nemčiji ali če jih Anglija potrebuje zaradi nemirov v lastnih kolonijah.

Romunski in Rusija.

Iz Bukarešte se poroča: V takojšnjih krogih se je pojavilo ogorčenje nad postopanjem Rusov z Romuni v Rusiji. Romunski poslanik v Petrogradu je zahteval od ruske vlade pojasnilo glede izгона številnih Romunov iz Rusije, posebno iz Besarabije. Ruska vlada je z ozirom na sedanje dogodke izjavila, da bo pozneje dala zahtevano pojasnilo. Romunski poslanik je dobil od svoje vlade naročilo, da naj pri ruski vladi takoj energično nastopi v tej zadevi.

Vhod Nemcev v Bruselj.

Poročevalec lista »Times« v Bruselju poroča o prihodu Nemcev: Bobnarji so bobnali, donele so trompete, vojaki so pa peli »Die Wacht am Rhein« in »Deutschland, Deutschland über alles«. Najprej so prispeli eklererji, nato kavalerija, infanterija, artilerija, tren itd., tudi okoli sto avtomobilov s strojnimi puškami je bilo vmes. Na poziv trompete so se čete vrvile v paradni pohod in v brzem koraku hitele skozi Rue de Lauvain in mimo Botaničnega vrta Severni kolodvor in naprej proti grščem predmestja Koekelberg. Mnogo vojakov je opešalo od dolge hoje, opotekali so se; neki jezdec je skoro brez zavesti ležal na konju. Vendar smo pa videli polke, ki so marširali mimo nas, ki so delali izbornen vtisk. Poročevalec naštevata nato polke, ki so po tem velikanskem pohodu izborna izgledali. Dogodki zadnjega tedna, tako poroča korespondent »Nieuwe Rotterdamse Courant«, so povzročili v Londonu globoko potrtost, čeprav so vojaški kritiki utemeljevali potrebnost teh strategičnih potez.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Otrok

se odda na roje.

Več se poizve: 3122

Selenburgova ulica št. 7. II.

Lepo zračno

stanovanje

(3 sobe s pritlikinami ter električno razsvetljavo) se zaradi družinskih razmer takoj odda v Sodnijski ulici št. 4/III. Vprašati istotam. 3121

Vojni čas.

Ni dosti več ljudi med nami, ki so doživeli pravo pravcato vojno. Bosanska okupacija je sicer zahtevala mnogo žrtv, a vojna v pravem pomenu te besede vendar ni bila. Tisti, ki so doživeli leta 1866. in celo leta 1859., so danes starčki in dogodki tistega časa so njihovega spomina že obledeli.

Sedanji rod ni imel pravega pojma, kaj je vojna. Leto za letom je videl samo manevre, in če se je časih čitalo, da je merodajni položaj hudo napet in da je politično obzorje polno črnih oblakov, ni tega nihče preveč resno jemal in nihče ni verjel, da pride res do vojne.

Doživeli smo pač velike vojne, a te so se vršile daleč od nas in so bile poročila o krvavih bitkah le kratkočasno berilo. Doživeli smo špansko-ameriško vojno in takrat so se pri nas ljudje zavzemali za Špance in so bili hudo potrjeni, da so bili Španci poraženi. Doživeli smo vojno Angleske z južnoafriškimi Buri, doživeli vojno Grške s Turčijo, doživeli vojno med Rusijo in Japonsko, doživeli vojno Srbije, Črne gore in Grške proti Turčiji, doživeli vojno Srbije in Bolgarske, doživeli vojno Italije v Tripolitaniji — a vse to ni šlo nam do živega, za vse to smo se zanimali le tako, kakor za kako veliko katastrofo ali kak znamenit proces. Bili smo radovedni in tudi časih razburjeni, a ker nas ni nič veljalo, smo mirno in zadovoljno hodili svojo pot in med najhujšimi bitkami v tujih deželah mirno spali.

Zdaj pa je drugače. Še ko je bila avstrijska nota podana Srbiji, ni hotel nihče verjeti, da pride do vojne. Potem pa je sledil udarec za udarcem. Zdaj to ni bil več daljni grom, bliskanje daleč za gorami, zdaj je nastopila kruta resnoba. Vojni napovedi Srbiji je sledila vojna napoved Nemčije Rusiji in potem kar po vrsti druge napovedi, tako da imamo danes pravo svetovno vojno...

Vse te formalitete, note, dostavljanje potnih listov poslanikom, vojne napovedi, leže že za nami. Zdaj se že blijejo velike bitke na najvažnejših bojiščih, kri je tekla na vzhodu in na zapadu in na jugu na kopnem in na morju. Vojno imamo, kakršno svet še ni videl. Milijoni vojakov je pod zastavami in zavedamo se, da odločujoče sedaj meči, kako se uredi Evropa.

Vsi ti velikanski dogodki se vrše daleč od nas. Grom topov in bliskanje pušk ne sega do sem. Da ni bilo mobilizacije, izrednih odredb itd., bi komaj čutili, da je to vojna, ki se tiče tudi nas.

A vendar, kako vse drugačna so čustva, ki nas navdajajo sedaj. Nikoli se nismo tako zavedali. Kaka moč je domovinska ljubezen, kaka sila leži v spoznanju, da vsi, ki smo združeni v tej državi, imamo skupne interese in pred vsem ta interes, da se naša država ohrani velika in mogočna. Pozabljena so vsa nasprotja, kar jih je kdaj bilo, vse združuje plamteča želja, da bi naša država hitro in sijajno zmagala in s tem svojim narodom za dolgo dobo zagotovila mirno in srečno življenje.

A to ni samo želja. To je tudi prepričanje. Vsakdo ve, da bomo zmagali, da moramo zmagati za vsako ceno, naj velja kar hoče. Ta zavest povzdiguje vse duše, daje vsemu prebivalstvu moč, da prenaša vojne težave, v kolikor nas zadevajo, ta zavest je porodila tisto krepko zaupanje, ki prevzema vse prebivalstvo.

Prišli bodo pač še drugačni časi. Prišli bodo dnevi, ko se bo razvedelo, koliko žrtv je vojna zahtevala, kdo je padel na bojišču, kdo je bil ranjen, koga so vzele bolezni in napori. Toda skrbi in bolesti posameznikov morajo utihniti, kadar gre za usodo, za srečo in obstanek vseh. Za vsako državo je že prišla ura, ko je bilo potrebno, da so se posamezni žrtvovali za blagor vseh, ko je bila vojna zadnje sredstvo, se zavarovati za prihodnost.

V takih časih živimo sedaj. Ultima ratio je vojna — zdaj smo na poti, ki ga moramo iti do konca navzlic vsem žrtvam.

Vojni čas in vojna, ki se tiče nas vseh — to je doživljaj, brez primere. Avstrija je vstala in je šla z orožjem v roki vojevati se za svojo usodo.

Naša srca spremljajo vojne zaslave. Na vesti z bojišča ne čakamo več s tisto banalno radovednostjo, kakor smo čakali na poročila iz Mandžurije ali iz Južne Afrike, nego z drhtečim srcem in zmagovito prdiranje naše armade napolnjuje vse duše s takim veseljem, da so pozabljene vse naše vsakdanje skrbi in da nas tudi ni strah žrtv, ki jih bo vedela vojna, saj vemo, da pride potem lepši čas, čas sreče in miru!

Spretno zastopništvo

za prodajo s provizijo živalnih strojev, ogledal in ur proti množičnemu odločevanju sprejme J. Hlincek, vodst. govornik s živ. stroji, Praga 2000-III. 284!

Odda se lepo pritrilno

stanovanje,

obstoječe iz 2 sob, kuhinje, shrambe ter poraba pralne kuhinje za novemb. termin na Dunajski cesti št. 66, za topičarske vojašnice. — Pojasnila se dobijo v pisarni istotam. 3057

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.



Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovanje oeniki zastoni.

Seydlin



Najbolje za zoba

Sidro-Syrup. Sarsaparillae compos.

distilo krvi. Steklenica K 3.60 in 7.50.

Sidro-Liniment. Capsici compos.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller

Solečino olajšuje mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd.

Steklenica K — 50, 1.40, 2.—

Sidro-žvepleno-mazilo.

Zelo olajšuje pri lišaju, solnem teku, itd.

Lonček K 1.—

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno v Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem levu“, Praga I, Elizabethstrasse 5.

Proti

zoboboli in gnijolobi zob

izborno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica s navodilom 1 krona.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Reizjeva cesta št. 7.

polet Franc Jožefovega jubilejnega mesta.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajen juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sumja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim višje, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne in zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osvežanje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnozanjaj

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

A. KUNST

izkušena
Zidarska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval

izkušena izdelava za dame, gospode in otroke je vedno na razpolo. Vsa vrsta naročila se izvršujejo točno in po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in naznanejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorci poslati. 40



Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljeno

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vpredno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb. — ščine, že obrabljene vozove in konjske oprave.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne in brado „Nerl“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporočam

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mesnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj.

Pristno angleško blago.

Elegantna izdelava.

Točno in solidno.



: TONI :
JAGER

LJUBLJANA,
Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

najnovejših vzorcev

za vezene obleke

in bluže.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

žime.
M. Paklč
v Ljubljani.
Neraznim naročnikom se pošilja s poročilom.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov

l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda

po najnižjih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasliženost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljšo preizkušeno in mnogostransko priporočeno trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krona.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitete

oddajajo se tudi zdravila za dlesno vseh bolniških blagajen.

Razpoložljive se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Prohčzku

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Javčičev trg št. 2.

Učenec

iz dobre hiše in s potrebno šolsko izobrazbo, se sprejme takoj v trgovino z meš. blagom Ivan Vidmar, Črna vrh nad Idrijo. 3093

Valec smrti solastnika se prodaja po nizki ceni in pod ugodnimi pogoji z vsemi modernimi stroji bogato preskrbljena

parna opekarna

tik ob večji postaji južne železnice na Spodnjem Štajerskem.

Pojasnila daje dr. R. Pipuš v Mariboru. 2775

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in zaloga štedilnikov

se nahaja: 172

Šmbožev trg št. 9.

MARXOVE EMAIL

In glazure za tla izborne specialitete, ki se hitro suše in jih vsak lahko rabl.

Zaloga tovarne za lake

Ludvika Marxa

pri trdniki brata Eberl, Ljubljana.

Vsi odjemalci pišejo, da je od vseh vrst

malinčevega sirupa

kar jih pride na trg, najboljši oni lekarnarja Piccolija v Ljubljani. — Poštni zavitek franko

voznina in zavoj K 5-60.

Razpošilja se tudi v sodih in v steriliziranih steklenicah po 1 kg. Naročila izvršuje

lekarnar Piccoli,

Ljubljana.

: Cenovniki gratis in franko. :

M. ROSNER & Co.

== v Ljubljani ==

veležganjarna sadja in

tovarna likerjev

priporoča

v svoji lastni žganjarni

kuhane izdelke i. s.:

slivovko

brinjevec

hruševce

tropinovec

pristnost zjamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodno ceno!

Vzorec na razpologo.

SANATORIJ ELISABETINUM

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark. — **Prosta izbira zdravnikov.** — Cene zmerno. — Moderno opravljena **Röntgenova soba.** — Udobno urejeno **keparnica** z vsemi zdravilnimi pripomočki. V sanatorij se sprejemajo tudi **porodniški slučajji.** Poljanska cesta 16. 1059 **Tel. št. 141.**

Restavracija v zdravilišču **Kamnik**

Izberna dunajska kuhinja. — Izvrstna naravna vina. — Vedno sveže pivo. — Cene zmerno.

2131

Priporoča se

Viktor Zellner, restavrat.

Prodaja vina.

Zadruga hrvatskih vinogradnikov v Zagrebu ima v svojih kletah 4000 hekto čistega, zjamčeno naravnega belega in rdečega vina, novega in starega nudi po kakovosti hektoliter za ceno od 35 do 100 kron, stavljen na kolodvor Zagreb. Prodaja se od 100 litov naprej. Na vagone mnogo ceneje. Vsa nadaljnjia navodila daje

ravnatelj. zadr. hrv. vinogradnikov v Zagrebu, Kukovičeva ul. 5.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles. Šivalni stroji

za rodbino in obrt.



Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.



Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato
opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
izdelane vence, šopke in trakove.

Dalje ima na razpolago
za izposojevanje ::
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
in balkone.



Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahtnej-
ših cvetlic in zelenjadi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
točno in solidno.
Brzjavke: I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana.

„Anker“

Država za življensko in rentno zavarovanje na Dunaju
generalni zastop za v Gradcu, Herrengasse št. 10. in glavni zastop za
Kranjsko Leopold Grünfeld in Fran Aumann v Ljubljani prevzemajo

vseh vrst življenska in rentna zavarovanja.

Svetovne police družbe so v smislu liberalnih zavarovalnih pogo-
jev že po kratkem obstanu neizpodbitne in nepropadne z avto-
matičnim podajanjem in ob skromni dodatni premiji obrnejo tudi

vojni riziko in invalidnostno zavarovanje,

katero zadnje zavarovanje za slučaj invalidnosti poleg ustavitve
plačevanja premije tudi še garantira za ves čas trajanja zavarova-
vanja prejemanje rente v visokosti 10 odstotkov zavarovane
glavnice. — Od 1. januarja l. 1911. na novo uvedeni dividendni
načrt C. zagotavlja zavarovancu družbe izdatno

udeležbo dobička

ki se v polici sami v največjem delu garantira. — Pojasnila dajo
neobvezno in brezplačno generalni zastop v Gradcu ter
glavna zastopstva v Ljubljani, Leopold Grünfeld in
Fran Aumann, v Celovcu in Mariboru ter vsi ge-
spedje in inspektorji in agenti.

Stanje zavarovanj konec 1913 čez 600 milijonov kron
Aktiv Konec 1913 čez 200 milijonov kron
Izplačil Konec 1913 čez 400 milijonov kron

Osebe, ki imajo zveze v belgijskih krogih, se vabijo
da prevzame naše zastopstvo.



Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.



Vsak dan svež

sladoled

in

ledena kava

se dobi

v slaščičarni

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve masl. trgovine
priporoča

klobuke

slamnike

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.



L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dožnikov in oolčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja
iz zdravilnih rastlin, kateri iz-
berne vpliva proti slabostim v
želodcu ter radi tega v nobeni
družini ne bi smel manjkati.



Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

2181

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

13 je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kronland,
Vaderland, Zealand, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost,
izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po
novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica

Anversa
New York

stev. 35,

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.



Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

217

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suiskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke tresovke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenevalni se obsevanje zastoj in poštnina preste.